

A. A. K.

2.11.1941.

Nr. 44.

Søtfronten. Russiske motangrep har stanset den tyske offensiven mot Moskva på alle punkter fra Kalinin i nord til Tula i syd. Alle meldinger som kommer fram til Stalins hovedkarter viser det samme: Ved Volokolamsk er tyskerne stanset, ved Malojaroslavets: russiske motangrep, ingen tysk pågang, ved Tula: tyske tankangrep i går slått tilbake. De tyske styrker holdes i sine opprinnelige stillinger. De tyske tap er igjen steget. De avdelinger som har hatt størst tap er enheter fra Baden, Rhinland, Brandenburg og Østpreussen. Disse har fått ille medfart, hele kompanier er tilintetgjort, hos andre er kompaniene redusert til 50 mann. Fanger forteller om kulde og vate også mangel på forsyninger. Winterfrakker og ulltepper får foreløpig bare SS. Langtrekkende russisk artilleri hamrer uavslatelig løs på tyske baktropper, og russiske stupbombefly angriper transporter, lastebiler og tanks bak franten. Moskva kringkaster melder at Hitler nå vil kaste nye styrker inn i kampen mot byen. Dette er stillingen i dag, en måned etter at Hitler innledet sør offensiv på midtfronten med å si at Russland allerede var slått. - I syd påstår tyskerne at de har erobret Simferopol, 75 km nordøst for Sebastopol. Tyske bombefly har angrepet Sebastopol og Kertj (på østkysten av Krim). Hitler vil ta Krim hva det enn koster for å få utgangspunkt for en ny offensiv mot Kaukasus. Det føre går heftige kamper i nærheten av Rostov langs nordsstreden av det Asowske hav. De tyske armeer er her overlegne i antall, men russerne førtar voldsomme motangrep. De har sprengt demninger i Don slik at enkelte sterke tyske motoriserte avdelinger står under vann. - I nord ved Leningrad har russerne slått tilbake flere tyske angrep. Enkelte steder har russerne initiativet og de tyske tropper er på defensiven. - Overalt kjemper guerillatropper og armeavdelinger som er blitt avskåret fra sine styrker, således er det fremdeles virksomhet ved Brjansk og i Ukraina. Her har guerillastyrker ødelagt malmgrupper som tyske ingeniører forsøker å få igang, likeledes er elektriske kraftverk og ledninger ødelagt. Lenger bak er de tyske sambandslinjer truet av polske og slovakiske guerillatropper. Tre tyske tog er her satt ut av spillet.

Flyangrep. En stor britisk flystyrke angrep i natt Kiel og andre mål i nord- og vest-Tyskland. Videre ble de okkuperte havner Brest, Le Havre og St. Nazaire angrepet. 4 britiske fly saknes. London hadde slyalarm i natt for første gang på tre måneder.

Ukeoversikt. Forsvaret av Moskva er fremdeles i brennpunktet. Hitler hadde lovet sine soldater Moskva til vinterkvarter, men istedenfår å sitte varmt i byen, kjemper de fremdeles i kulden på slagmarkene. Ved Leningrad er det det samme, denne by som var dømt for to måneder siden forsvarer seg fremdeles. I løpet av siste uke er motstanden i syd sket. Timosjenkos armeer har stanset angrepet mot Rostov. Karkov er øktatt, men industrien her er dels flyttet østover til nye baser, delvis ødelagt. Nye Timosjenkostyrker er samlet ved Don. Det ligger en lang og blodig kamp foran fienden før de når oljen i Baku. Den eneste virkelige fremgang har tyskerne hatt ved Krim, hvor det er lykkes dem å få fotfeste, men også her har de blodige kamper foran seg før de kan bruke Krim som utgangspunkt for angrep sjøveien mot Rostov og falle de russiske styrker i ryggen. - De britiske bombeangrep har vært voldsomme siste uke. 30 aksesskip er senket, derav 19 de siste 48 timer. Hamburg og Bremen har særlig vært gjensand for angrep, som et ledd i den britiske plan om å skape forvirring i forsyningene til de tyske tropper i Rusland. Det har videre vært fly- og flåteangrep i Syditalia, Sicilia og Libya og sjøruten mellom dem. - Roosevelt har uttalt: "Amerika har gjort klart skip og har tatt sin plass i slaglinjen," jfr. Knex i går: Amerika er med i krigen til siste slutt.

Tyskerne går nå inn i første uke av sin tredje krigsvinter med et stadig skende hat mot seg fra de okkuperte land, med Italia som en millsten rundt halsen og med lange utsikter til avgjørelsen av krigen i Rusland.

I tilleggsprogrammet talte redaktør Øksnevad om de alliertes resurser.

22. NOV.

UNDG. NOV. 1942.

Nr. 45.

Gulfronten. Tyskerne har sett igang et nytt angrep mot Moskva, og stillingen har nå nådd et kritisk punkt. Tyskerne har imidlertid tapt så meget materiell i løpet av den siste måneden, at de har måttet kjøre fram med gammeldags tyske, russiske og franske tanks. Hittil har general Jukovs arméer motsett den nye offensiven som man tror kommer fra et sted vestover Moskva. Etter 14 dagers beleiring har russerne gjenerobret Kalinin og påført tyskerne store tap. Ved Tula, syd for Moskva, holder russerne stillingen. Die Luftwaffe mistet 24 fly under et flyangrep på Moskva i går. Tyskerne melder at de har tatt Kursk 180 km. N. for Karkov. På Krim trekker russerne seg tilbake i god ro og orden til nye forvarerstillinger i nærheten av Kertj og Sebastopol. I Leningradavsnittet fortsetter russerne motangrepene.

Flyangrep. Inatt har britiske bombefly senket fiendtlige forsyningsskip utenfor den hollandske kyst. Likeledes var det angrep mot mål på norske kysten. 27 aksesskip er senket siden onsdag. De siste flyangrep viser at engelskmennene er overlegne i luften i Middelhavet.

Norge. I Stjørdal har tyskerne forlangt all malken fra maiorene. Flere tyske samlebasjoner har nå forlangt å få smøret usaltet. Man antar at det skal brukes i sprøngstoffabrikasjonen. I Bergen har kjempmennene innført privat potetrasjoning. Innleveringen av ski og beksemateriell er nå begynt. I Grong har hver person måttet innlevere ett par bakesmøstavl. Samtidig skal innlevere. Kontrollstasjonene rundt om i landet karakteriseres som de røde røverredet.

I tilleggsprogrammet ble det lest en redagjørelse om den militære situasjonen i Sovjet av en offiser i den engelske generalstab, general Louis Hastings. Han uttalte bl.a: Russerne viser en markverdig evne til å overleve sin egen utslettelse. Hos russerne spiller artilleriet en stadig større rolle. Det viser seg at reservene av kanoner har vært store nok til å erstatte det russernes mistet ved Brjansk. Vinteren virker hamende for begge parter, men håndsst for angriparen. Timosjenko har foretatt et ordent tilbaketog i retning av Roetov. Den måten russerne trakk seg tilbake fra Karkov på viser at Timosjenko etter har fått kontroll over hele situasjonen. Takkfall i stor utstrekning. Det som hender på Krim er avgjørende før hvordan det kommer til å gå i Dondalen og Kaukasus. Alle meldinger går ut på at russeerne har meget betydelige styrker på Krim og at de har muligheter for å reise kraftig motstand her.

Av nyhetene de siste dagene hitesetter vi:

Mandag. Den svenske utenriksminister Günther har i riksdagen uttalet sin fordommelse over den måte Norge og Danmark er blitt behandlet på. Kampene ved Volokolams blir første gang nevnt i sag. Ordning i tilleggspr.

Tirsdag. Før Karkov ble evakuert ble alt av militær verdi ødelagt. Berlin innkommer at alle viktigere bygninger er ødelagt, og at tidsinnsstilte helvetesmasiner storti eksploderer i de bygninger som står igjen. Det maledes at Berlin er bombet ned store russiske styrker. Større branner og eksplasjoner ble faktisk. I tilleggsprogrammet Eliser Larsen.

Tredag. Kl. 16 holdt alle frankmenn seg i ro i fem minutter som protest mot myrdelsen Chiang Kai Sheks utvalg. Japanerne er allerede slatt. Den amerikanske flåte vil med et eneste slag kunne slå Japan, som er en tredjerangsland. Den amerikanske torpedojageren Rubin James er torpedert og senket ved Kina. I tilleggsprogrammet Schanck Jonasson.

Søndag. Siste nke er 36 aksesskip senket, derav 19 de siste 48 timer. Hitler hadde ført 800 soldater Moskva til vinterkvarter, men istedenfor å sitte hjem i byen kjemper de iblandet i kulden på slagmarkene. Ved Leningrad er det det samme, denne byen var dikt for to måneder siden kjemper fremdeles. I løpet av siste uke av måneden i syd sket. Timosjenkos arméer har stanset angrepet mot Roetov. Karkov er tatt, men industrien har os dels flyttes bort til nye baser, delvis ødelagt. I tilleggsprogrammet talte radikale liberale om de allierte ressurser.

1-41. Östfronten. I hele går har det pågått kraftige angrep mot Moskva-fronten ved Volokolamsk, gjennom Mojaisk langs elva Narva til Serpukov ved Elva Oka. Det var andre kraftige angrep ved Kalinin i nord og Tula i syd. Russerne melder at de har jaget tyskerne tilbake ved Mojaisk og at tyskerne ikke har gjort noen framgang ved Tula etter seks dagers kamp. De har bare brukt igjennom til byens ytre forsteder. Det tyske kommunike i går forteller om særlig voldsomme kamper ved Kalinin. - Det tyske framstøt i retning av Kursk tyder på at tyskerne vil forsøke å drive en kile inn mellom general Jukovs på midtfronten og marskalk Timosjenko på sydfronten. Fra sydfronten meldes om heftige i industriområdene ved Donets. Det har i noen dager vært stille ved Rostov etter at det lyktes russerne å stanse angrepet mot byen. På Krim har russerne trukket seg tilbake i nærheten av Sebastopol og Kertje. Det er all grunn til å tro at tyskerne ikke vil sky noe for å ta Sebastopol fra landsiden, men russernes nye stillinger er ualminnelig sterkt befestet, og tyskerne innrømmer selv at de sannsynligvis står overfor et nytt Odessa. Det ville være en stor ulemp for russerne om de ikke lenger kunne bruke Sebastopol til flåtestasjon og de setter derfor alt inn på å holde byen. Det er kjent at tyskerne er gått i gang med å bygge flyplasser på østsiden av Krim, for å bruke dem som utgangspunkt ~~med~~ i den nye offensiv (mot Kaukasus) som må komme snarest mulig. Det er ingen tvil om at tyskerne i Moskvaavsnittet allerede merker kulden i høy grad. De gjør derfor forsvilte forsök på å nå fram til byen. Når telen har satt seg så jorden blir hardere, vil tyskerne kanskje kunne gjøre større bruk av tanks, og russerne har innstilt seg på å møte nye tankangrep i de kommende dager. Tyskerne har ført fram nye tropper med vinterutstyr. De engelske Hurricane-jagere, som volder tyskerne slik bry på vestfronten, strømmer nå til Rusland. Det meldes fra Archangelsk at flyene losses så fort som kraner og folk kan greie det. USA - Finland. Den finske regjering forbereder svar på atvarslen til Finland om at Statene ikke lenger vil finne seg i at Finland fortsetter krigen på Tysklands side. Hull uttalte søndag at hvis Finland fremdeles ga etter for det tyske press, ville det føre til fullstendig brudd mellom Finland og USA. Så tidlig som 18/8 kunne Cooper melde at russerne var villig til å forhandle om fred. Forhandlingsgrunnlaget var betydelige territoriale innrømmelser. Da finnene nådde fram til den tidlige finsk-russiske grense, hevet det seg sterke röster i landet om å slutte fred, men regjeringen var sterkt presset av Tyskland som forlangte at finnene skulle fortsette tross folkets ønske. Hvis den finske regjering fremdeles representerer det finske folk, måtte denne la seg gjøre å overvinne disse vansker. Fly- og flåteangrep. Et forsyningsskip eskortert av et tysk marinefartøy ble senket eller sterkt skadet i Kanalen i går. En konvoi ved de frisiske øyer fikk flere fulltreffere. Havner og flyplasser i de okkuperte land er bombet, bl.a. trankokeri ved Alesund. Det var en del tysk flyvikrsomhet over Storbritannia med noen få drepte og sårede i nordøst.

LONDON - R A D I O

1. årg.

Onsdag 5. november 1941.

Nr. 47.

Østfronten. Alle de tyske fremstøt under det femte forsøk på å ta Moskva er blitt stanset. Russene har rensket Kalinin for tyske tropper og har hindret tyskerne å ørek på å atskille armeen i nord fra hæren i sør. I nordvest holder russene fremdeles tyskerne stangen ved Volokolamsk og dør har gjort et endel terreng langs Moskvaveien fra Mosjaisk i sør. Kampene på Moskvafronten fortsetter seg til dels som en styrkeprøve mellom tyske tanks og russisk artilleri. Hitler setter fremdeles alt inn på å ta Moskva, ikke bare til vinterkvarter, men også til å forberede et angrep mot Kaukasus. Krim-felttoget skal skaffe en banevi til.

På Krim har tyskerne hatt noen frengang, men står annå ikke overfor de russiske befestninger ved Sebastopol og Kertj, hvortil den russiske hovedstyrke har trukket seg tilbake. - Vestenfor Rostov har tyskerne tatt seg en pause etter de siste uheldige angrepene. De er nå begynt å grave seg ned på nordbredden av det Asovske hav. Tyskerne har planlagt landing bak Rostov, men Timosjanko forbereder seg på dette.

Fra nordfronten meldes om trefningene vestenfor Norge. Finland. En venter fremdeles på Finlands svar på det amerikanske krav om å komme til forlik med Russland. En ledende artikkel i Finsk Sosialdemokraten foreslår at hele Finlands utenrikspolitikk burde settes under debatt i parlamentet. Denne artikkel ble hilst med glede i England. Tyskland viser tegn på nervositet og ergrelse over denne vendingen i vaken, og har tatt på seg å svare på noten fra Amerika uten å avvente den finske regjerings svar. Britiske presskommentarer går ut på at Finlands krav om å få sine gamle grenser igjen er rimelige, og disse grenser garanteres av Storbritannia og U.S.A. Amerika tar også ferdig til å forsyne Finland med alle slags råmaterialer til gjenoppbygningen og med mat. Den tyske pressen hevder at Finlands operasjoner er uten interesse for Amerika.

Dette er ikke tilfelle, idet de betyr en direkte trusel mot de amerikanske forsyninger til Rusland gjennom Archangelsk.

Fly- og flåteangrep. Britiske undervannsbåter har senket tre fiendtlige forsyningsskip i Middelhavet. Flyvirksomhet over Ruhr og Rhineland og mål i Frankrike.

U. S. A. Det meldes at La Guardia er gjenvalet som borgermester i New York. Dette tas som en seier for Roosevelt.

Fra Washington meldes at endel syer på linje med Hawaii blir evakuert for kvinner og barn. Dette betyr at De forente Stater gjør seg klar til handling i Stillehavet,

Norge. Fritt Folk slår til lyd for dannelse av en skiløperbataljon. "Den norske skiløperungdom skal vekkes av dvalen." Major Quist skal bli dens sjef. Den vil få til oppgave å "forsvare våre nordligste grenser."

L O N D O N - R A D I O

I. AFF.

Torsdag 6. november 1941.

Nr. 48.

Satfronten. Det er idag akkurat 5 uker siden offensiven satte igang mot Moskva. Tyskerne står nå 90 km. fra hovedstaden, ikke nærmere. På alle punkter rundt Moskva står russerne fast og sikkert.

Tyskerne gjør stort vesen av Krim. De er her nådd fram til de ytre forsvarsverker rundt byen Sebastopol, men de har ikke trengt igjen igjennom på noe punkt. General Wavell er forberedt på et tysk framstøt mot Kaukasus via Krim, men tyskerne har langt igjen.

Kampene er blusset opp igjen på Leningradfronten. Tyske forsök på framrykking er slått tilbake. Flyfabrikkene i Leningrad er flyttet til Khasan, noe som gir gode løsninger for felttoget til våren og sommeren.

Stalin uttalte idag at de tyske tap hittil beløper seg til 4,5 mill. mann falne, sårede og fanger. De tilsvarende russiske tap er beregnet til 1 750 000 mann.

Finnland. Den finske riksdag holder hemmelig møte og drøfter Finnlands svar på den amerikanske noten. Svar ventes i slutten av uken. Dersom Finnland avslår denne siste appell - denne gang fra Amerika - er en krigserklaring fra England så å si uunngåelig.

Amerika. 12 amerikanske land har nå sluttet seg til den chilenske protest til Tyskland i anledning mordene på gisler i de okkuperte land. De siste er Bolivia, Guatemala, Honduras og Paraguay.

Litvinov er utnevnt til ambassadør i Washington. Kong Haakon og den norske regjering overvar igår en framsyning av den amerikanske film "Men of Norway". Fra Norge kommer meldingen om hvordan arbeiderne på Herdla flyplass er blitt shanghaiet.

Ekspedisjonssjef Platou er arrestert.

Russland. Stalin holdt en betydningsfull tale idag ved militærparaden på Den røde plass i Moskva i anledning 24-års dagen for den russiske revolusjon. Han hyllet geriljatroppene bak de tyske linjer og sa at hele landet var organisert som en eneste stor leir som samarbeider med hæren og flåten for å drive fienden ut. Han innremmet at Russland har lidt foreløpige tap, men han ga uttrykk for Russlands urokkelige seirsvilje og erklærte at landets stilling idag er meget bedre enn den var i den vanskelige tiden i 1918. Han sa: "Vårt land er mange ganger sterkere m.h.t. industri, matvarer og materiell, og vi har allierte som sammen med oss danner en samlet front mot Hitler, og vi har sympati og støtte hos alle de nasjonor som er under nazistenes tyrranni. Våre troppors heltemotige kamp fortsetter, og det er umulig å tvile på at vi kan og må overvinne fienden når vi dømmer etter hans virkelige stilling og ikke etter det hans propagandamaskin sier. Det er ikke vanskelig å se at Tyskland står foran katastrofen, det blør seg ihjel." - Russerne har nå satt igang motangrep i et stort område på midtfronten. Mens Stalin igår talte til Den røde armé i Kroml, rykket russene fram ved Volokolams, og idag kommer meldinger om at tyskerne er på retrett over et større sammenhengende belte og oppgir den ene stilling etter den annen. Fra andre delor av fronten meldes at tyskerne er stanset overalt. De holdes fremdeles vest for Rostov og på Krim foran Sevastopols ytre forsvarsverker. Fra Leningrad forligger ingen nye opplysninger. Murmansk har bare hatt to flyangrep siden de britiske jagere ankom.

I Washington igår gjentok Roosevelt på en tale ved den internasjonale arbeiderkongress sin forsikring om at Amerika ville kjempe; mod til alle undertrykte folk var befridd. Amerika sto overfor et valg: enten å ta skrittet fullt ut, eller - som Frankrike - vente til det var for sent. En av de viktigste oppgaver etter krigen var å skape mere frihet for de brede lag i alle land.

Eden har sendt en hilse til Molotov og bekroftet den britiske regjeringens løfte om å støtte Russland.

Tyskland. Det tyske kommuniké fra østfronten omtaler tysk framgang i syd og på Krim, men uten å nevne noe stedsnavn. Der tales imidlertid om dårlig vær, vanskelige terrengforhold og hård russisk motstand. - En artikkel av Goebbels i "Das Reich" har vakt sensasjon i Berlin. Han sier bl.a. at "spørsmålet om hvorledes krigen skal slutte nå er viktigere enn spørsmålet om når" og at "om noen tysker klager, må han huske på at det beständig finns en annen tysker som har det verre. - En militær målmann i Berlin har uttalt at i de to foregående krigsvintre har den tyske soldat fått varm mat. Nå kan han ikke lenger vente det." - 34 tyske fly ble skutt ned over Moskva igår. Ialt 90 fly de siste 2 dager.

Flyangrep. Fra angrep mot Wilhelmshafen, Hamburg, dokkene i Le Havre og andre mål i Norge falt ca. de okkuperte land saknes ett britisk fly. Større sjøområder i de besatte land ble minelagt. - I oktober er det alt i alt sonket gjennomsittlig 10 akcesskip om dagen. 533 skip sonket av fly de siste 6 mnd., hertil kommer de som er sonket av den allierte marinen.

Evang i tilleggsprogrammet: Det norske folk lar seg aldri kue av undermålere og minusvarianter. - Når tyskerne tapte denne krig er det ikke fordi de var militært underlagte, men fordi de savner den innre styrke som gir kontakt med livet og fremskrittet kan gi.

TORSDAG 6. nov. Stalins oppgave er å komme til 41 million. Tyske angrep ved Leningrad slått tilbake. Den følgende fredag drøfter svaret til USA. Negativt svar vil føre til krig med GB.

L O N D O N - R A D I O

L. 172.

SUNDAG MIDDAGEN 19. 10. 1940.

T. 10.

Russland. Siste nytt om stillingen på vestfronten kommer fra Hitler i en tale i slkjelleren i Herberghaus i Monaco. Han uttalte her: Vi er på defensiven ved Leningrad. Stillingen ved Moskva gjør ham net best til å uttale seg om i det hele tatt.

Dagens russiske kommunike melder imidlertid om kraftige motangrep på nordvestfronten. Russene har trukket opp i de svake stillingene. Ved Vologda er tyskerne slått tilbake. I løpet av de siste to uker har tyskerne her tappt 50 000 mann. På alle steder i nærheten av Moskva har russene på tatt initiativet. Specielt ved Borupkov har russene satt igang kraftige motangrep.

Kampene på Krim fortsetter, men bortsett tyskerne er stanset utenfor Sevastopol. Her har russene stadig mye forsyninger tilsværelse.

Ved Leningrad er tyskerne fortsatt på defensiven som Hitler innspunnet i sin tale.

I London betraktet man Hitlers tale som visning av hans voksende nervositet. Hitler oppga de russiske totaltap til 12 millioner men, og uttalte at han ikke ville tale til britiske kompanier hvilte på denne påstand, for "at det tyske militære sier nej, så er det sant". Tyskerne handlet utelukkende i selvforsvar, uttalte Hitler videre. Tyskerne er nå sikret mot invasjon fra vest. Bare dumme isder kan tro på en gjentagelse av 1918. Myndighetene. Et nytt kraftig angrep ble rettet mot Russland inntatt. Hovedmålet var Leningrad. 8 fly savnes. I år ble militære mål i Frankrike bombet med hundrer av fly. 15 fly tappt, 4 tyske jagere skadlagt. 3 fly savnes etter kraftige angrep over italienske baser i Libya. I Middelhavet er nok et aksekip senket, videre er Brindisi bombet.

Tyskerne fly med svake styrker over England inntatt. De gjorde liten skade. Ved Moskva har tyskerne de siste to dagene tappt 133 fly.

Ytterligere 20 tsjekkere er henrettet. De ble skutt i Wien torsdag. - Fra Finnland kommer meldingen om at kornhuset i år er en fjorddel av normalt. Brukthuset har slatt alldelen fall, og kvervestanden er bare halvparten så stor som den var i 1938. De bebudede forsyninger fra Tyskland uteslipp.

Sekretær Odd Helland i Sjømannsforbundet har forlatt Norge. Han var i tilleggsprogrammet.

Avgangsdagens avstør:

Det allierte bombarderte også av de nye Kjøbenhavn, utstøtte inntatt sett styrte og mest omfattende angrep på Tyskland siden krigen begynte. Berlin hadde et surt kraftig angrep, men andre havemål var Oslo og København. 87 fly savnes mellom av det sverre styrke på over 400 fly som tok del i angrepet. Det blir kjent at dårlige værforhold tvang flere av dem ned på tilbakeveien. Flygningene på Oslo blir ikke nevnt, men det meldes om vidstrakte operasjoner over de øknehets-lengdeoverføringeren utsatte igang at Storbritannia produserte 4 ganger så mange fly i oktober i år som i okt. Ifjor. - USA har opprettet en flåtebase på Island.

Utnnevnelser: Sandmann Aubert er også blitt sendemann i Asuncion. Sendemann Hansen er blitt byråsjef i London. Finne Grønn er utnevnt til legasjonssakseter i London. Den nya konsul i Montreal heter Juell.

Aktørskjener: Inn: Advokat J.B. Hjort og Fredrik Jensen. Ut: Filmenser B.A. Nissen og ingenier Mo og to andre ingeniører ved Lilleborg.

Norleggerforeningen er kommet under tysk formynderstyre. Direktør Grøn har som kjent allerede lenge sittet i tysk koncentrasjonsleir. Nå er vest-syferen, meglér Hans S. Jacobsen utnevnt til ny leder av forleggerforeningen.

I tilleggsprogrammet Schoucks Johnson er til Logistikk. Andre kan se at han er en god personlighet i London, men består av 7-800 av 4 legatsmedarbeidere. Det er også opprinnelig en offentlig givningsmidlig, men etablertes med hjelpeorganisasjon med gode kontakter i London.

A M E R I C A

J U N E 10, NOVEMBER 1941.

N Y. C.

Nyhetene i kvell hadde en utformig omtale av Churchills tale i London 1. dag. Talen inneholdt 4 hovedpunkter: Storbritannia har nå en alliertes styrke som i størrelse og antall står på høyda med den tyske luftstyrken; Storbritannia er nå i stand til å sende en kraftig flåtestyrke til Antisovjetiske i Stillehavet; i fall Amerika kommer i krig med Japan vil den britiske krigsarkiveren straks følge; Storbritannia vil ikke forhandle med Hitler eller med noe parti i Tyskland som representerer naziregimet. — Churchill viste til de kættiske forhold som var i de land som er overfallt av Hitler. Han omtalte de mange overraskelser i de okkuperte land og at disse også har skremt Hitler selv. I Frankrike har han ikke vært i flere dager som han stadig har truet med. Men dette skyldes ikke barmhärtighet, men frykt. Alle de som er blitt drept på denne måte må anses som tapre soldater som er falt for sitt land. «En alv av blod har flytt mellom den tyske rase og befolkningen i de svært europeiske land. — Churchill nevnte videre de store forandringene som er skjedd i løpet av det siste året. Her et år siden var England frihetens eneste kampkompanier, nå kjemper den amerikanske flåten med, de andre russiske borgere passer tyskerne enorme tap, mens det britiske flyvåpenet er blitt like sterkt som det tyske og bedre i kvalitet. Seleggaelsen av de italienske konvoyer i Middelhavet og Storbritannias øste transforsyningsskip, den italienske flåten nedbrutt bemanding viser den britiske overlegenhet i dette farvann. Churchill mente at en må snart komme en fredsoffensiv fra Berlin. Denne har tydeligst vært Seplingen av den siste store italienske konvoy uten noen britisk tap, han valgt seværdelse i Tyskland og Italia. Denne aksjonen var en alvorlig overrask i sovjetenes forsyninger. New York Times skriver at Storbritannia må ha initiativet i Middelhavet. Storbritannia er uten tvil bestemt på å øke sine aktiviteter fra Nordafrika. Siste måned er det sendt et italiensk skip om dagen. Og så i går hadde briterne en fultrøffet i Middelhavet.

FARVANNET. Napoli, Sicilia og Byindia ble bombet uten tap for briterne 3. desember. Fly gikk tapt under en rekke angrep dag og natt på Benghazi og andre steder i Libya. Videre ble Hamburg, Cuxhaven, Ostende og andre havner bombet med over 100 fly, hvorav bare to gikk tapt. Over 1000 britiske fly deltok i mandagens angrep. Den tyske virksomhet over Storbritannia var liten. Lengre krigsaktivitet i Det grønne og Det hvite området ble oppført. Russene har fremdeles initiativet ved Moskva. De har foretatt et nytt vellykket motangrep ved Tula (160 km syd for Moskva) hvor tyske tanks er kastet tilbake under et forsök på å bryte igjennom det russiske forsvar. Tyskerne melder at de overvunnet og ødret Tjervin, 100 km vest for Leningrad. Her bringer tyskerne opp forsterkningen fra Norge. Det er nettopp kommet en styrke på 22 divisjoner. Det er for tiden formyet finn aktivitet på nordfronten for å øke sine hjelpper fra England og Amerika til Russland. På Krimhalvøya holdes tyskerne utenfor Sewastopol. De annonserer at de har sett et uventet sterkt forsvar her. Admiralitetet melder at jageren Gessack på 1270 tonn er tapt. Den vil vise vel kjent fra Altmarkkraften, fra angrepet på Narvik og fra deltagelsen i jachten på Bismarck. Reddet. De tyske luftangrep mot Storbritannia. I tillegg til det talte sekretær Peter Stabel om norsk jurisdikasjon i utlandet. Storbritannia har i Allied Powers Court Act ivær sanctykret i at de allierte land oppretter sijmansdomstoler i England. I henhold til dette er prov. anordn. av 28. juli 1941 er det nå opprettet norske sijmansdomstoler på flere steder i England. Dette medfører at norsk jurisdikasjon kommer til anvendelse på forbrytelser begått også innenfor britisk territorialfarvann. Disse domstoler består av en fengsler og to legdommere. Antre kom innbringingen for en overordnet lagmannsrett for sijnsaker i London, som består av 3 fengsler og 4 legdommere. Det er også opprettet en offentlig påtakmyndighet med statsadvokat og hjelpestatsadvokat med sine kontorer i London.

Minste tale og at den hadde samme uttrykk som Stalins. Den gjør det av med Hitlers siste fredsoffensiv som allerede er på tale. Fra Tyskia melder at en kompromissfred er det almindelige mentalemma i tysk- og

EN MIDDAGS BRAADE

I dag før 23 år siden mætte den "uovervinnelige" tyske hær kapitulere. Vapenstillsstands dagen feires idag ikke med 2 minutters stillehet som vanlig, men med full aktivitet i de britiske rustningsfabrikker. Her skapes sikkerheten for at tyskerne skal bli slått. Denne dag vil ikke bli glemt allerede minst i Tyskland. Situasjonen ved slutten av forrige verdenskrig minner nøyaktig om situasjonen idag. Tyskerne meldte om om seir på alle fronter. De besatte store landområder og forkynte stadig sin visshet om den endelige seir inntil de brøt sammen. I dag har tyskerne begynt å ha ste seden av hvad de har sådd. Etter et år siden bombet tyskerne Storbritannia, nu er det Tysklands tur til å lære hvad de britiske 4motors bombefly kan si de legge. I dag kjemper ikke England lenger alene, men side om side med de russiske armeer. Det var Tyskland som begynte denne krig, men det blir Storbritannia, De forenede stater, Russland og alle de frie folk som kommer til å gjøre en ende på den. Russland. På Moskvafronten har russerne omringet en stor tysk styrke nær Volokolamsk. Ved Narva har russerne ved hjelp av motangrep kastet tilbake tyske styrker som tidligere hadde trengt over elva. Ellers er det stillstand, og tyskerne begynner mer og mer å føle virkningen av den strenge kulde og de kraftige russiske motangrep. Ved Leningrad pågår hårde kamper. Angrep og motangrep veksler på begge sider. På Krim yter russerne hårdnakket motstand ved Sevastopol og Kertj. I Donetsområdet er stillingen uforandret. Her Rostow har tyskerne mættet grave seg ned på de åpne sletter hvor det blåser en isnende vind. Imens holder Timesjenke på å organisere nye arméer og opprette nye forsvarslinjer. - Moskvakringkasteren melder idag at tre tyske generaler er drøpt på Leningradfronten. - Fra Stockholm meldes at tyskerne nå må stive opp sine soldater med alkohol. Brennevin fra alle okkuperte land sendes til satellitten. Medisinske eksperter minner om det farlige i ty til slike kortvarige stimulanser.

Fly og luftangrep. Det britiske admiralistet melder idag at det var tre italienske destroyere som ble senket under aksjonen i Middelhavet onsdag morgen under angrepet på de to konvoyer. Det var en britisk ubåt som senket den tredje. Samtidig ble to andre destroyere alvorlig skadet. Denne melding kommer et år etter hegivenhetene ved Toronto hvor tre italienske krigsskip, to kryssere og to hjelpekkryssere ble senket ved hjelp av lufttorpedoen, som da kom i bruk for første gang. Senere er denne taktikk høyt utviklet. Den italienske flåten er enna ikke kommet seg etter slaget i fjor; den britiske sjømakt behersker Middelhavet. - Senere idag kommer meldingen om at en britisk ubåt i Middelhavet har senket ytterligere seks skip (4 forsyningsskipere og to seilskip) og skadet 4 andre (2 armerte hjelpekkryssere og 2 forsyningsskip). - Under britiske angrep mot den tyske skipsfart utenfor norskekysten er to tyske transportskip senket. Det var tilsammen tre tusen tyske soldater ombord. Mens det ene skipet sank og sjøen var full av tyske soldater, fortsatte den annen båt å kaste dypvannsbomber etter den britiske ubåt, så hundrevis av tyske soldater ble drept; bare 200 ble reddet. - De tyske luftangrep mot Storbritannia er avtatt med 92% fra september i fjor, da det var over 19 000 angrep til september i år, da det var mindre enn 1 500, og på mindre enn en tredjepart av bombene fallt til lands. - Et fly melder om et vellykket angrep på et tysk handelsskip utenfor Norge i går, der observertes 2 fulltreffere.

Churchills tale har vakt stor tilfredshet i U.S.A., Singapore, Australia og Kina. NY Herald Tribune sier at talen er et slag i ansiktet på japsen. Storbritannia er åpenbart forberedt på alt. - I Japan er talen mætt med taushet bortsett fra en erklæring om at landet ikke har i sinde å angripe U.S.A. - Times sier at talen utfyller Roosevelts siste tale og at den hadde samme styrke som Stalins. Den gjør det av med Hitlers siste fredsoffensiv som allerede er på tale. Fra Tyrkia heldes at en kompromissfred er det almindelige samtalesmøne i tyske dip-

lømatsikretser. Tyskerne snakker som om fredsdauen skulle være en arisk fugl som kom sendes ut fra Berlin. Man venter nu at Hitler skal erklare at de oppnådde resultater i Russland er så store at felttoget i Øst kan avblåses, og en kongress sammentrommes, hvor "den europeiske nyordning" skulle gjennomføres under tysk ledelse. Men Churchill sier i sin tale: "Enten vi får hjelp eller vi blir stående alene, vil det britiske folk aldri tillate at der blir sluttet fred med Hitler eller med noe nazi-styre.

Ninjas. I tillegg til en rekke restriksjoner som er innført sist uke og som særlig har rammet næringslivet, kommer nå meldingen om at alle restauranter må lukke kl. 22, og all trafikk på veiene opphører etter dette klokkeslett. Det må spares på brensel og bensin.

Mange. Quisling er nå ute etter bankvesenet. Det er tegn som tyder på en nærmest forestående aksjon mot bankene. NS ønsker tydelig å få kontroll med landets banker. På et møte av forretningsdrivende forretnere bl. a. generalkonsul Hilditch, konsul Støren og Stenersen var til stede ble det sendt en innberetning til Quisling. Herrene rapporterer en sterk anti NS stemning innenfor bank- og forsikringsvesen. S tyvane velges etter "partipolitiske eller kapitalistiske" interesser og beskyldes for å føre en anti NS betonet politikk, ja til og med sabotasje. Det kreves en inngripende statskontroll med disse institusjoner, og i NS styremedlem i hver bank og hvert forsikringsselskap, at styremedlem med bl. a. avgjørende myndighet i alle personsaker. Man er på det rene med at dette kan føre til panikk blandt innskyterne og de forsikrede, men det uttales i skrivelsen at dette bare er av det gode, for disse institusjoner disponerer over en milliard i formue, og det er bare bra at disse pengene kommer i sirkulasjon. Det antydes også at de store direktsrgasjer på opptil 30 øre ikke vil være uvelkomne for NS folkene. -

Det berømte bilde av Quisling som er tatt i et av hans mest profetiske syeblikk er nå spredt i tusenvis av eksemplarer over hele Norge. Bildene har en skjøn tendens til å komme i brev til Quisling personlig og til "ministrerne". Et par eksemplarer er også kommet til England og det går nå sin seirsgang i verdenspressen.

V vvv V

1. ÅRG.

TØFFDAG 15. NOVEMBER 1941.

Nr. 55.

Søtfronten. Russiske tropper har satt igang et nytt fremstøt 160 km nordvest for Moskva i Kalininområdet. Moskva kringkaster melder om dette og at russerne har erobret tilbake 3 landsbyer i løpet av de siste 24 timer. Tyskerne led svære tap og mistet bl.a. mange officerer. Situasjonen ved Tula, hvor russerne har kjempet med stort hell er fremdeles farlig, da tyskerne har fått ordre om å ta byen for en hver pris. Russerne dementerer at tyskerne påstand om at de har erobret Tishvin. På østfronten spiller regn og snø en stor rolle. Til å begynne med vant tyskerne seire her, men snøen hindret dem i å komme videre, slikat de russiske bombefly påførte dem store tap. På Krimhalvøya blir tyskerne stadig holdt et godt stykke utenfor Sevastopols forsvarsverker. Tyskerne har også her hatt voldsomme tap. En motoravdeling er blitt redusert med 50 % og en har flere eksempler på at enkelte infanteriregimenter har mistet opptil 1/3 av sin styrke. Russerne forbereder seg på vårens felttog. De nye fabrikkområdene i sør vil til neste vår være i stand til å erstatte de tap russerne har litt ved at de mistet Ukraina og industriområdene omkring Karkov. Videre får de stadig forsyninger med jernbane og lastebiler fra havnene ved det Kaspiske hav fra England og Amerika.

Finland. Det finske svar på den amerikanske atvarels drøftes nå i Washington. Daily Telegraph skriver at den finske regjering svever i den villfarelse at Finland vil unngå den lakeistilling som Hitler har påtvunget så mange av Europas svrigs folk, og at det er vanskelig å tro at noen kan være i tvil om den skjebne som venter det fra Tysklands side. Times skriver at sikkerheten for Finland kunne vort oppnådd uten at de hadde tydd til krig, og at den kunne oppnås nå ved at de bryter av krigens mot Russland. Men Finland har foretrukket en annen fremgangsmåte og følgene vil vise seg.

England. En stor ny konvoi er kommet vel i havn i Storbritannia. Den beste av 100 skip og krysset Atlanterhavet uten å lide noe tap, beskyttet av amerikanske og britiske krigsskip. Den britiske presse bringer i dag bilder av de nye Manchester bombefly. De er 70 fot lange og har et vingespenn på 90 fot (h.h.v. 21 og 27 m).

Norge. Det meldes at Reichborn-Kjennerud forsøker å spille idrettsfronten. Han hadde innkalt til et møte i Kongsvinger. Alle de mer kjente skilspere var innkalt. Det møtte 16. Ruud-brudsdrane møtte ikke. De fremmøtte vedtok en resolusjon at for at de skulle kunne opta til drøfting om de skulle delta i idrettsstevner må det skaffes garantier for at deltagelsen er frivillig og at det ikke skal arrangeres konkurranser med tyskerne.

Gårdagens sammendrag. Kong Georg talte ved åpningen av den nye sesjonen i parlamentet i dag angående den beslutning det britiske folk har tatt om å fortsette krigen med forsket kraft. Han nevnte marinens framgang måned og holde sambandslinjene til sjøs åpne, og hyldet den tapre allierte handelsmarine. Churchill erklarer at Storbritannias skipstap ikke i de siste 4 måneder er gått ned med 64 %. Aksemaktenes tap var 1/4 mill. mer enn de britiske tap i samme tidsrom. Finland har forkastet noten der Amerika rådet Finland til å innstille krigen mot Russland. På østfronten blir tyskerne holdt tilbake ved Moskva. Nordahl Grieg i tilleggsprogrammet

USA. Revanschen av neutralitetsloven betegnes av New York Times som de nem viktigste beslutning som er tatt av det amerikanske senatet siden beslutningen om at USA skulle gå med i forrige krig. Avisen skriver at kampen mot nazismen fra nå av skal utkjøpes med alle de ressursene som de to største majoritet i verden vår over. Senatsbeslutningen betyr at nye 4.000 handelsskip på til sammen 12 millioner tonn blir stilt til de allierte disposisjonen. Men ventes nå bare på at Roosevelt skal underskrive loven på mandag. I senatet utspriltes dramatiske moment hvor der ikke har vært like til siden 1916, tilhørerplasene var fullt besatt av folk som bukt ut i spontan applaus da resultatet av voteringen forelå. Kinene i New York svirret forestillingene for å meddels resultaten. Den knappe majoritet hvemmed den nye lov ble vedtatt, 212 mot 194 stemmer, gir ikke uttrykk for fellesmeningen i Statene, framholder N.Y.Times, som hevder at uoverensstemmeler av innenrikssk natur har spilt inn ved stemmegivingen. Resultatet betyr imidlertid den endelige seiret på isolasjonister i Amerika. Ingenting kan nå lenger hindre Russ hjelp til Storbritannia, Russland og China, overfallsmaktene nederlag er nå sikret, engelsk-amerikansk seir i Atlanteren er garantert, Storbritannias umulige byrde er lettet. - Den amerikanske senatsbeslutning har vært en nedtrykt stemming i Tyskland, Italia og Japan. Antikken. På Moskvafronten har russerne bedret sin stilling ved nye angrep på begge flanker. Ved Kalinin i NV har de gjennobret 29 landsbyer i de siste 24 timer. De heftigste kampene raser ved Vologda, og Tula. Ved Vologda er tyske tankangrep knust av russisk artilleriild på høyt hold. Ved Tula, sydligst på Moskvafronten, har tyskerne mistet trekket seg flere kilometer tilbake som følge av russiske motangrep. Etter at frontangrep mot Tula var mislyktes, ser det nå ut til at tyskerne vil forsøke A omg. byen. De flyrer fram enda flere tanks etter ødelagte tyske tanks og lastebiler og falne tyske soldater. - Ved Leningrad har russerne foretatt nye vellykte motangrep. I Kirovgradområdet har russerne drevet tyskerne flere km tilbake og besatt mange mydedrag av stor strategisk betydning; i Donets-distrirket er forholdet det samme. - På Krim har tyskerne nå satt inn fem nye divisjoner mot Sevastopol, den store offensiven mot Kerjju er også begynt. Finlande stilling. I diplomatiske kretser i Washington og London går det stadig rykter om at Storbritannia og USA ikke vil føreske A til Finland til å slutte krigen. Det mener at dette ikke behovde å bli helt fåfengt og man påberoper seg de motstridende meldinger både fra pressem og regjeringen i Finland. Offisielt i London viser en imidlertid til den finske utenriksministers uttalelse om at fred ikke blir sluttet før Finlanda gamle grader er "sikret", og en stiller seg overbevert til snakk om nye forhandlinger. Fra nå av, erklares det, kommer man bare til å rette seg etter handling, ikke etter ord. Manchester Guardian påpeker finnene deltagning i en beleiringen av Leningrad, og spør om Finland vil innhille verden at det også er nødvendig for å sikre landets grader. Likeledes er finnene med i angrepene på Murmanske jernbanen som ikke har noe å gjøre med deres egen sikkerhet: bare tyskerne har interesse av at denne jernbanen avskjures. Denne bane brukes for å føre fram forsyningene til Russland fra Storbritannia og USA, og de to land vil ikke lenge finne seg i at Finland er med og prøver å hindre dette, som hvis det lykkes også vil bety en trusel mot dem selv. England. Admiralitetet melder idag at hangarskipet Arc Royal er senket i Middelhavet sør for Gibraltar, etter å være truffet av en torpedo fra en ubåt. Skipet sank først etter at det var tatt på skott sløp av en annen båt, og ikke mange ble drept eller såret: storstørsteparten av mannskipet ble tatt ombord i denne. Tyskerne har mange ganger tidligere neidt at Arc Royal, som har spilt en hovedrolle i en del av de viktigste sjøoperasjoner i denne krig (Bismarck-affären o.s.). Dette er det 2. hangarskip som tyskerne har senket, men 8 nye er i mellomtiden ferdige.

De britiske skipstop er i løpet av de siste månedene gått ned fra 540.000 tonn pr. måned til 120.000 tonn, altså bare tredjeparten av hva det var. Redningen i sankningene skyldes den gode konvoymiljen, den amerikanske systematiske jakt på tyske ubåter i Atlanteren og i sammenhang med dette en øye-takstasjon på Island. Tyskland innstiller også at det ikke snatt med "tilintetgjørelsen" av den allierte marine og handelsflåte og det uttaler fra Berlin at avgjørelsen i slaget om Atlanteren kommer til å ta sin tid.

(artikkell)

Stato rád Trygve Lie har skrevet en utforklaring i Times om planene for en varig fred etter at Hitler er slått. Han hevder her at det er nødvendig med et intimt politisk, militært og økonomisk samarbeide mellom nasjonene også etter krigen. For Norges vedkommende er det først og fremst nødvendig at der består et godt forhold mellom vårt land og de to atlantiske sterkter: Storbritannia og USA. Dette er det primære, ja betingelsen for at vi kan delta i et mellomfelkelig samarbeide på fastlandet også. For det annet kreves der at det består et godt forhold mellom USA, Storbritannia, Sovjetunionen og China. Dette er fundamentet: hvis det er sikret, blir vi på trygg grunn. Vårt land er i krig, og det ligger mer å begynne med det. Etter krigen vil det fremdeles være nødvendig for de allierte å løse en rekke viktige militære oppgaver, dels slike som henger sammen med forsvarer, dels oppgaver av politisk-nasjonal art. En naturlig forsvareroppgave blir det således å holde Tyskland besatt for en god stund framover. Her vil det være tenkelig at også Norge blir med. Vår forsvareroppgave er blitt betraktelig utbedret under denne krigen og det er noe vi må fortsette med også i fredstiden. Blant de internasjonale oppgaver det ville være mulig naturlig for Norge å delta i, var - sammen med USA - forsvarer av Atlanterhavet. Innstillingen av alle felles forsvareopolitiske oppgaver har tatt sin begynnelses ved de interallierete konferansene i den siste tid. Innenfor hvilket spørsmål til en organisasjon som også kan opppta andre nasjonalinteresser som medlemmer, hvis de skulle være villige til det. Berimot nærmeste Lie på noe nytt folkeforbund, hvor alle land tvinges til å være med ved press eller ikke utenfor. Men ny internasjonal organisasjon bør ikke minnes for det forsliger et virkelig krav om det frie folkene i de oppkjellige land. På det økonomiske område er det å mørke at noen politisk ikke vil være mulig uten internasjonal økonomisk samarbeide. Det foreligger imidlertid gjenoppbyggelsesoppgaver som bare kan løses etter en felles plan. For vårt lands vedkommende dreier det seg også om handelsflåten som må gjenreises og sikres. De planer som Lie skisserer gjelder bare tiden imidlertid etter krigen, men senere må der utbygges permanente organisasjoner, som til slutt på frivillig basis bør kunne opppta alle demokratenes.

Times nærmaatsnyttig i sine kommentarer til Trygve Lies artikkelen uten hvil gir uttrykk for de sunne og riktige prinsipper som bør legges til grunn for arbeidet etter krigen. -

I tilleggsprogrammet talte Werner Müller om krigsituasjonen. Han ga Hitler en visse anerkjennelse som strateg og sa at mens de andre land etter krigen tenkte på hvorledes de skulle gjøre det best mulig for sine folk, studerte Hitler i detalj den forrige verdenskrig for å finne ut grunnen til Tysklands nederlag. Han fant den bl. a. i at de mekaniserte våpen som eks. tanks, som Lloyd George dengang med så stort hell satte inn på vestfronten. Han forstod også å vurdere massene og deres behov, og skjønt det vilken gunstig virkning en utenrikspolitisk triumf eller en militær seier ville ha på folkeopinonen i Tyskland og også i de land som han hadde utsett seg som sitt røv. Hans hemmelige våpen var overraskelsen, men dette open vil også til slutt føre til hans fall hvis vi utnytter erfaringene fra de siste år. Hitler har benyttet taktikken fra slaget ved Smørdal, han kastet seg først over småskipene, så over hovedskipene, til slutt kunne kongesskipet bli liggende alene. Først skulle han den kollektive ikkehet som var det sterste gode ved Versaillesfreden. Han tok de enkeltne og ett etter ett, enhver trødde at han selv ville bli spart hvis han bare forsøkte å gi mat til krokodillen. Frankrike ble det siste store offer, og ifjor så det ut til at England skulle bli liggende alene. To statuerne talte og Roosevelt hadde imidlertid lenge skjønt hvor det bar hen, og måtte det deres folkemøn sammen med England skal støtte Hitler det avgjørende øreringe.

L O N D O N - R A D I O

I. ÅRZ.

Søndag 16 november 1941.

Nr. 55

Vi gjør oppmerksom på at fra idag sender London sitt svenske program fra kl. 19 - 19,30. Det norske program sendes heretter ikke på 25 meter. Sendingene går nå over følgende bslgelengder: Nyhetene på 31 m., GRO på 48,54 m., og på 49-meteren, videre på 261 og 1500 m. Tilleggsprogrammet går over de samme bslgelengder, bortsett fra 49-meteren. Dansk kommer kl. 19,55 på GRO på 48,54 meter.

Nyhetene i kveld:

Ostfronten. Det er idag sekst uker siden framstøtet mot Moskva tok til. Det er haglvar og frost over hele fronten, og russisk artilleri og russiske stupbomber er stadig over tyskerne. Stillingen på de forskjellige frontavsnitt er følgende:

Midtfronten: Det raser voldsomme kamper ved Kalinin etter den russiske seieren der igår, da tyskerne ble drevet ut av byens utkanter. Russerne benytter seg her av flammekastere og et nytt våpen, bombekastere. Russiske fallskjermtropper skaper forvirring i tyske sambandslinjer. - Ved Volokolams er en tysk tankkolonne blitt ødelagt under heftige kamper og kraftige motangrep. Tyskerne er drevet bort fra en viktig stilling. Ved elva Nara, 65-80 km. fra Moskva, befester russerne stillinger de nylig tok fra tyskerne. Ved Malojaroslavets har russerne gjemt flere viktige landsbyer. Ved Tula har det tyske forsök på å forsvare de russiske stillinger slått feil. Det ventes at tyskerne vil forsøke et nytt framstøt her.

Sørfronten: Tyskerne blir framleis holdt i nærheten av Rostov. Innbitte og blodige kamper raser på Krim, der tyskerne står foran Kertsj og Sevastopol. Leningrad: Russerne gjør kraftige motangrep ved Leningrad, der tyskerne forsøker å nå fram til byen.

Flyangrep. Britiske fly angrep inatt London og andre tyske havner til tross for dårlig var. Dessuten var det flyangrep på Frankrike, hvor bl. a. Dunkerque og Cherbourg ble bombet. Store ødeleggelsjer ble voldt. Flyverne havdet at dette var en av deres beste dager. De fløy i høyde med hustakene, og kunne se franskmennene vinke til dem. Videre er fem aksebasar i Libya bombet uten tap, Catania og Brindisi.

Ven-Paven har stilt de tyske nyordningsforsök i mytt lys med en uttalelse han kom med igår: "Europa vil bli tvunget til å underkaste seg nyordningen. De land som nekter vil bli utsultet". Han kom videre med den opplysning at tyskerne neste år bare vil få 20 % av normal avling i Russland, takket være den russiske råskapen.

I tilleggsprogrammet talte redaktør Øksnevad. Den britiske luftstyrke er nå ifølge Churchills siste tale sterkere enn den tyske. I denne forbindelse trakk Øksnevad fram den tidligere nevnte dagbok av W. Shirer og en nylig utkommen bok av Lars Moen (amerikaner, ikke nordmann), "Under jernhelen". Disse bøker gir sammenholdt med Churchills uttalelse et bilde av den britiske luftflåtes utvikling siden den ifjor var fire ganger såkk liten som den tyske.

I det danske tilleggsprogrammet talte Nordahl Grieg. Tyskerne vinner ikke fram i Danmark, uttalte han, fordi det står en usynlig mur av kulde mellom dem og dansk ånd.

LONDON - RADIO. 1. Årg. nr. 54, 55, 56 (sammendrag).

FREDAG 14. november 1941. (54)

USA. Senatet vedtok igår med 212 mot 194 stemmer å revidere nøytralitetsloven. Innenrikske forhold spilte inn under avstemningen, som derfor ikke går uttrykk for den amerikanske folkemening, skriver New York Times.

Ostfronten. På Moskvafronten har russerne bedret sin stilling ved nye motangrep på begge flanker. Ved Kalinin er 20 landsbyer gjenerobret de siste 24 timer. Ved Velkolams er tyske tanksangrep knust av russisk artilleriild på nært hold. Ved Tula har tyskerne trukket seg tilbake flere km etter russiske motangrep. Etter at frontangrep mot Tula er mislyktes, ser det nå ut til at tyskerne vil omgå byen. De ferer fram enda flere tanks i dette område og hovedveien fra Orel til Tula er bestredd med restene av ødelagte tyske tanks og lastebiler og falne tyske soldater. Ved Leningrad nye russiske motangrep, i Murmanskområdet har russerne besatt mange høyderdrag av stor strategisk betydning. På Krim har tyskerne satt inn 5 nye divisjoner mot Sevastopol og begynt offensiven mot Kertj.

Finnlands stilling. London og Washington stiller seg reservert til forslagene om nye forhandlinger med sikte på å påvirke Finnland til å slutte krigen mot Russland. Det pekes på at finnene deltar såvel i beleiringen av Leningrad som i angrepene mot Murmansbanen som ferer fram de britisk-amerikanske forsyninger til Russland, at de altså går tyskernes areal og deltar i krigsoperasjoner som absolutt ikke har noe å gjøre med deres egen sikkerhet, som de stadig påberoper seg. "Fra nå av kommer en bare til å rette seg etter handling, ikke etter ord", erklærer London.

England. Hangarskipet Ark Royal er senket utenfor Gibraltar. På omkomne. Skipet har spilt hovedrollen ved en rekke av de viktigste sjøoperasjoner under denne krig (f.eks. Bismarckaffären) og tyskerne har flere ganger før meldt at de har senket det. Med Ark Royal har England i alt mistet 3 hangarskip, men har i mellomtiden fått ferdig 8 nye.

Statstid Trygve Lie har skrevet en artikkel i Times om planene for å sikre en varig fred etter at Hitler er slått. Betingelsene er for vårt vedkommende et godt forhold til de to atlantiske sterkrafter USA og GB. Videre kreves et godt forhold mellom disse sterkrafter, China og Sovjet. Norges forsvar må videreutbygges også etter krigen, for oss vil den viktigste forsvarsoppgave være å delta i forsvarer av Atlanteren sammen med USA. En rekke gjennoppbyggelsesoppgaver kan bare løses ved internasjonalt samarbeide. Dette samarbeide er alt begynt med de interallierede konferanser som senere må kunne utvides til en organisasjon som at frivillig vei kan opta som medlemmer alle demokratiske stater. Tyskland må holdes militært besatt for en god stund framover.

Werm-Müller talte i tilleggsprogrammet om Hitler som strateg. Hans forelispige triumfer beror på at han har fulgt taktikken fra Svolderslaget: først småskipene, så hovedskipene, til slutt kongeskipet. Men idag står ikke lenger England alene, sammen med det kjemper Russland og USA.

SØNDAG 16. november 1941. (55)

Ostfronten. Det er idag 6 uker siden framstøtet mot Moskva tok til. Det er dårlig vær med hagl og frost over hele fronten, og russisk artilleri og stupbombefly er stadig over tyskerne. - På midtfronten raser voldsomme kamper ved Kalinin etter den russiske seir der igår, da tyskerne ble drevet ut av byens utkanter. Russerne bruker flammekaster og et nytt våpen: bombekastere. Russiske fallskjermtropper skaper forvirring i de tyske sambandslinjer. Ved Velkolams er en tysk tankkolonne ødelagt under heftige kamper og kraftige motangrep. Tyskerne er drevet bort fra viktige stillinger ved elva Nara, stillingene befestes nå av russerne. Ved Malojaroslavets har russerne gjenerobret flere viktige landsbyer.

Ved Tula har det tyske forsøk på å forsere de russiske stillinger, slått feil. Det ventes at tyskerne vil prøve et nytt framstøt her. - På sørfronten holdes tyskerne framleis nær Rostov. Innbitte og blodige kamper raser på Krim, der tyskerne står foran Kertj og Sevastopol. - Russerne gjør kraftig motstand ved Leningrad, hvor tyskerne angriper på nytt.

Flyangrep. Britiske fly angrep inatt Emden og andre tyske havnes tross dårlig vær. Videre ble Dunkerque, Cherbourg o.a. steder i Frankrike bombet. Store ødeleggelsjer ble gjort. Flygerne hevdet at dette var en

LONDON - RADIO. 1.årg. nr. 54, 55, 56 (sammendrag, s.2).

av deres beste dager. De flys i høyde med havstakene og kunne se fransk-mennene vinke til dem. - Også 5 aksebaser i Middelhavet, hvoriblant Catania og Brindise, bombet uten tap for engelskmennene.

von Papen har stilt de tyske nyordningsplaner i et nytt lys ved en ut-talelse idag. Europa vil bli tvunget til å underkaste seg nyordningen, de land som nekter, vil bli utsultet. Han kom videre med den opplysning at tyskerne neste år bare vil få 20% av normal avkastning i Russland, takket være den russiske råskapen.

Redaktør Øksnevad i tilleggsprogrammet: Den britiske luftstyrke er nå i f.ig. Churchills siste tale sterkere enn den tyske. I denne forbindelse trakk Øksnevad fram den tidligere nevnte dagbok av W. Shirer og en nylig utkommen bok av amerikaneren Lars Moen, "Under jernhelen". Disse bøker gir et bilde av den britiske luftflåtes utvikling siden den ifjor var 4 ganger så liten som den tyske.

Nordahl Grieg talte i det danske tilleggsprogram. Tyskerne vinner ikke fram i Danmark, uttalte han, fordi det står en ubrytelig mur av kulde mellom dem og dansk ånd.

MANDAG 17. november 1941. (56)

Dagens resymé. Russene holder stillingen på hele Moskvafronten og vinner noen steder terreng. På visse deler av Kalininavsnittet har tyskerne trukket seg noe tilbake etter at deres tidligere angrep var avvist. Ved Tula trekker de nå sammen trepper til et nytt framstøt. Tyske panseravdelinger ble i nærheten av Serpukov slått av svære russiske tanks. Etter voldsomme kamper i Malejaroslavets-området har tyskerne okkupert en viktig strategisk stilling der. Tyskerne tok igår tre steder nær Volokolams, men før kvelden kom, hadde russisk kavalleri gjenskabret to av dem.

Tyskerne påstår de har erobret Kertj. Dette er ennå ikke blitt bekreftet av russene.

Den faglige landsorganisasjon er nå gjenopprettet i London; den er ledet av Konrad Nordahl.

Gatfronten. I tillegg til meldingene i resyméet skal nevnes: Hitlers forsök på å ta byene Volokolams og Serpukov, er vist tilbake med store tap for tyskerne. Tyskerne har om lag 2000 falne etter det mislykte angrepene. - Fra Leningrad meldes om nye russiske motangrep. - Russene har gjenerobret flere landsbyer vest for Tishvin, selve Tishvin har hele tiden vært og er framleis på russernes hender. Etter 3 dagers voldsomme kamper i dette avsnitt har tyskerne mistet 4000 mann.

Middelhavet. Den britiske flåte befinner seg idag i en langt gunstigere stilling enn tidligere. Italienerne har nå ikke mer enn 4 hangarskip og 5 slagakip tilbake.

USA-Japan. I anledning Kurusus misjon, uttales i Washington at Amerika kommer til å forlange garantier av Japan, f.eks. evakuering av Frank Indo-China.

LONDON-RADIO

LÆRE.

TIRSDAG 18. NOVEMBER 1941

nr. 57

Midtfronten. De siste meldinger fra midtfronten går ut på at russerne har rykket 10 km fram ved Tula. Moskvakringkasteren siterer dagens nummer av Den røde stjerne, hvor det heter at tyskerne åpenbart må ha flyktet fra slagmarken i panisk skrekk, da etterlot seg mengder av tanks, stridsvogner og lastebiler i den villste uorden, samt massevis av alle slags våpen. - Den siste utvikling på Moskvafronten viser at den avgjørende fase i slaget om hovedstaden nå er begynt. Tyskerenes forsök på et frontalgjennombrudd er avvist, og det russiske forsvar har stadig skt i påghenhet og dristighet siden midten av oktober. Det nye tyske framstøt mot Moskva utvikler seg i to retninger, nemlig sørover fra Volokolamsk-avsnittet i retning av hovedjernbanen fra Moskva til Archangelsk, Nord-russland og Sibir, og fra Oka-elva (ssr for Moskva) hvor tyskerne prøver å forsere elva og nå fram til jernbanen Tula-Moskva. Men det blir med forsaket. Russerne står fast ved Volokolamsk, og ved Tula er tyskerne som nevnt drevet 10 km tilbake. Denne byen er et meget viktig rustningscentrum som tyskerne lenge har skt å sette ut av spillet, snart ved forsök på å isolere den, snart ved direkte angrep. - Fra Stockholm meldes at tyskerne gjør nye forberedelser til et angrep i Murmansk-området, etterat de tidligere tiltak er mislyktes. Terbovan, ledsgaget av sjefen for det tyske politi i Norge, har nylig avlagt et besøk her. - Voldsomme slag raser ved Kertj og Sevastopol på Krim-halvøya. Jenikal-festningen holder tyskerne tilbake i nærmheten av Kertj, mens russerne flytter sine trepper til Taman på fastlandet rett overfor Kertj. Sundet er i nesten hele sin utstrekning strødd med miner, og russerne har fårt fram nye avdelinger av stupbombsfly som er i stadig aktivitet mot tyskerne. Hvis tyskerne prøver å sette over sundet, vil de møte 3 sterkt befestede forsvarslinjer, av hvilke den tredje strekker seg nord for Kaukasus fra Det kaspiske hav til Svartehavet. Sånn faller silegrader på Krim, to mindre enn vanlig, og mangestede er det 30 kuldegrader. To tyske angrep utenfor Rostov er slått tilbake, melder Tass.

Tyskerne må nå selv vinteren for å forklare hvorfor det går så smidt for dem i Russland. Fra Berlin igår ble det gitt en skildring fra tilstanden på ss fronten, der taltes om mangl på ammunisjon, mat og bensin, om kulden som soldatene måtte kjempe mot, om kolonner av motoriserte kjsretsyer som hadde kjørt seg fast i snøen, og det saas til slutt at ikke engang en film fra slagmarken kunne gi den fjerneste idé om de virkelige forhold.

Finnlands forhold. Den russiske regjering har sendt ut en note i anledning det finske svar til Amerika. USA ville vite hvorfor og hvor lenge Finnland ville frysse seg etter Hitlers luner. Det unfallende finske svar og den politikk som føres av Finlands nåværende herskere, viser hele verden at disse bare handler etter ~~sinne~~ instruksjon fra Berlin, heter det i den russiske noten. De selger sitt folk for en rett linser. Russlands krig mot Finnland i 39-40 var ikke rettet mot det finske folk, men nettopp mot disse herskere med sine mer eller mindre åpent uttalte nazi-sympatier.

USA-Japan. Det hersker en spent atmosfære i Washington, men der er intet som tyder på at Amerika vil høre på noe forslag som gir innrømmelser til Japan. Tvertimot venter man at USA vil kreve 3 ting: 1) at alle japanske styrker i Central-, Syd- og Indo-China trekkes tilbake, 2) løfte om at Japan ikke tar Tyskiands parti i krigen mot Sovjet, 3) at Japan oppgir forbindelsen med aksessaktene. - Tojoes ekstraordinære krigabudgett på 22 millioner (myntenhett?) ble vedtatt uten debatt i Tokio igår.

Senator Baker understreker i en artikkel i Times betydningen av revisjonen av nøytralitetsloven. Nøytralitetspolitikken hadde spilt faltt allerede da de ledende stater svek sine forpliktelser med de første innrømmelser til Russe og Doffen. Alle må nå forstå at noen fred med dem ikke er mulig. Forsvrig erklarer Baker seg enig med Trygve Lie i at de militære, økonomiske og politiske problemer som må løses etter krigen, må løses samlet. Alle verdensdeler må være representert på Fredskonferansen, feilene fra 1919 må ikke gjøres opp igjen. Der må treffes langsiktige planer for varbyttet landene imellom. Både erfaringene og sunn sans viser at Trygve Lie har rett. - Redegjørelse for matsituasjonen i Norge. - Kronikk av Ording.

L. INN 19 NOVEMBER 1941. Onsdag 19. November 1941. Nr. 58.

Østfronten. Dagens meldinger går ut på at russene holder tyskerne i sjakk langs hele fronten fra Østerrike til Donetsbassenget. Stillingen er slitt. Ved Moskva fører de heftigste kampene ved Kalinin og Volokolamsk i nord og ved Tula i sør. Her har russene hindret tyskerne å avskjære Moskvas forbindelseslinjer. Tyske forsøk på å sette over Volga i Kalininområdet er slutt tilbake med store tap for tyskerne. Moskva kringkaster meldor i dag at et nytt slag er under utvikling i dette området. Ved Volokolamsk har russene gjenerobret 2 viktige stillinger. Ved Tula utnytter russene den 10 km lange fremrykning som det ble meldt om i går. Tyskerne forsøker seg med et nytt fremstøt ved Orel og Kursk b. h.v. 320 og 480 km fra Moskva, men møter sterk motstand.

Åt Krin holder russene østsiden av Kertsjhalvøya. En del av hæren holder kampen følende mens resten bemanner store forsvarsverker på den andre siden av sundet. Tyskerne har måttet brytte meget store styrker og tunge våpen på Krim. Sørvest ved Kertsj er minclagt, og russiske stupbombefly står ferdige. Ved Sevastopol holdes tyskerne framdeles tilbake. I Donetsbassenget er to tyske frontstøt blitt knust. På Leningradavsnittet foregår kampane i Lishvinområdet, og russiske styrker har fått hittil med seg lange Novaja. Russiske fly deltar i angrepene langs hele fronten. Idag ble 13 tyske fly skutt ned under et angrep på Moskva.

USA - Japan. De amerikansk-japanske forhandlinger i Washington fortsetter. Etter en fire timers konferanse igår så deltagerne mer fornøyet ut. Den japanske sendemann Nomura uttalte at han hadde mere håp. Den store fredagens hysteriske uttalelser i den japanske riksdag ser det dirlig ut for forhandlingene. Av disse uttalelsene fremfører at Japan ikke vil finne seg i noen innblanding i japanske forhold.

Fra Washington blir det meldt at hjelpen til China skal bli betydelig utvidet. Utvidelsen av Burmaveien skrider raskt frem, og det bygges en jernbane parallelt med veien. Begge disse arbeider er under amerikansk ledelse. Tre hundre amerikanske flyvere er nå i ferd med å utdanne kinesiske flyvere. Edén har aflat at et angrep på Burma-veien ville framkalle en alvorlig situasjon. Den japanske flåten vil si et ølet press på Thailand. Mandsjukuo: Det meldes at en russisk avdeling er gått over grensen, hvorved en russer ble drept og to kom til fange. Den mandsjurske regjering har nedlagt protest overfor de russiske myndigheter.

USA styrker sine baser i Stillehavet. I en presskommentar heter det at den ring av marine- og luftbaser som Amerika, Storbritannia, Holland og Australia har bygget rundt Japan bøyer en direkte trussel mot det japanske verdensriket, England. I det britiske flyvåpen er det nå tre sveiter med bare amerikanere, og flere av dem er under utdannelse. Liverpool har satt seg fare å reise ti millioner pund til et nytt slagskip, og beløpet er alledele nedd.

Over 90 000 mennesker er blitt slutt eller hengt siden Hitler overtok makten i Tyskland. Over to millioner arbeidere fra de okkuperte land er sendt hjemmefra for å arbeide i Tyskland.

I en fotballkamp mellom en engelsk og en norsk lag i England igår vant det norske lag 3-0. På det norske lag spilte blandt annet Gustaf Eriksson, Sigbjørn, Nilssen og Sandmoen.

Oppsal University har feirat den svenska studenten Fredrik Paasche. Professor Paasche er nye sacerdoktorer var prof. dr. Fredrik Paasche. Kong Gustav ga ham i hånden unicep af Almende Konfus fra forsamlingen.

Tilleggsprogrammet satte en norsk sjømann, A. H. Rossetsen, til arbeide sjømann.

I. AVK.

Torsdag 20. november 1941.

Nr. 52.

Libya. Churchill meddelte i dag at Storbritannias nye offensiv i Libya nå er begynt. Den britiske hæren har foretatt en vellykket framrykning og har inntatt gunstige stillinger. De har trengt inn i landet i en dybde av 80 km. De fanger som ble tatt var alle tyskere. Tirsdag kom de i konflikt med fiendtlige forposter som ble helt overrasket. De pansrede styrker på begge sider har ennå ikke møtt sammen. Men det kan ikke være lenge før det kommer til et sammenstøt. Ved Haifalpasset har fienden store styrker og her har britiske krigsskip hjulpet til med å bombe de fiendtlige stillinger mens store styrker av fly hamret ned. - Hensikten med offensiven er ikke så meget å okkupere land som å sdelegge fiendens armer, særlig panserstyrkene. Offensiven har vært mye planlagt i de siste fem måneder, og for første gang møter englenderne tyskerne likestødt bevepnet og utstyrt som dem. Middelhavet. Et britisk skip har senket eller alvorlig skadet et italiensk tankskip, et tysk forsyningsskip og en skonnert som sannsynligvis gikk med bensin. Alle var på vei til Libya. Frankrike. Fra Kairo meldes om vellykte britiske flyoperasjoner i forbindelse med angrepet til lands. Fiendtlige tanks, motorkjøretøy og to fly er sdaleggt. Napoli, Brindise og Tripolis er bombet. 3 britiske fly seknes. Vichyregjeringen. De tyske militære og politiske myndigheter har svært et sterkt press på Vichyregjeringen for å finne nye veier til å styrke armene i Libya, bl.a. vil de gjerne føre tropper over fransk territorium. General Weygand har forlatt Vichy, og Washington slår fast at han er avsakjediget samtidig gjør Summer Wells Vichys ambassader oppmerksom på at den amerikanske regjering ikke kan hjelpe det franske folk med forsyninger hvis Vichyregjeringen ikke viser seg i stand til å motstå det tyske presset. Grunnen til at Tyskland legger særlig vekt på at Vichyregjeringen skal hysse seg nettopp nå er den alvælige kus stilling de er kommet i ved den britiske offensiv i Libya.

Satfronteren. På Maskvfronten er det hårdnakket russisk motstand. I Donets området har russerne slått tilbake et tysk forsök på et flankeangrep mot Rostov. Russene har trukket seg ut av Kertsj, evakueringen ble vellykket gjennomført. Tyskerne tapt en mengde soldater og materiell ved eroberingen av dette sted. En stor del av maskineriene i fabrikkene i Kertsj er overført til fastlandet. Det en ikke kunne ta med ble sdaleggt. Kampene ved Tula er blusset opp igjen. På Leningradfronten blir tyskerne holdt utenfor Volhovstret som er et viktig strategisk punkt. Singapore. Nye amerikanske tropper er kommet til Singapore. - Eden hyller i dag amerikanerne for deres nere samarbeid med England. - En venter nå på resultatet av forhandlingene mellom Japan og Amerika. Den amerikanske regjering har nå klarlagt sitt standpunkt og nå står det til Japan å forklare sin politikk.

Den 20. november 1905 ble det referert en hilsen i Stortinget fra den nyvalgte norske konge. Han takket for den tillit som var vist ham, som han først ønsket å påskjønne og som han håpet ville vokse når det norske folk hadde kalt ham og hans hustru nærmere å kjenne. Han sa at det var på hans forlangende at det var blitt holdt folkeavstemning da han ønsket at det var et folk og ikke et parti som ville ha ham til konge. 36 år er gått siden den gang og løftet er blitt virkelig gjort. I en vugtsby holdt Rissnes et møte som demonstrasjon mot kommunismen. Det var bare politi og hird tilstede, men dagen etter sto det i avisene om et vellykket demonstrasjonsmøte. 2 mann fra Vestlandet har sendt 120 kroner til jagerfondet. I tilleggsprogrammet talte sekretær i Sjømannsforbundet, Odd Helland.

Stereoffonemelding i Libya. Den britiske offensiv fortsetter tilfredsstillende. Byene Si el Gabi og Basyy(?) er erobret, og ved en omfattende bewegelse er en italiensk panseravdeling jaget på flukt. De britiske tropper står nå 16 km. fra Tobruk. Tyske og italienske tropper som trekker seg tilbake blir kraftig bombet av britiske fly. Ogga norske flyvere er med i Libya. Ogga den britiske flåtes kanoner har vært i livlig aktivitet. Senere uoffisielle meldinger sier at de britiske panserstyrker allerede er mange kilometer vest for Tobruk. Det raser heftige kamper også øst for Tobruk, men militære informasjoner uttaler at selve hovedslaget ennå ikke er kommet igang. Tyske har ført et luftangrep, men ikke før de fikk kastet sin bombelast, ble de jaget på flukt av hurtiggående amerikanske jager. Brindisi, Neapel og Benghazi blir bombet dag etter dag og natt etter natt. Britiske bombefly hamrer lvs på disse byene med tusener av tonn bomber. - Hensikten med denne offensiven er ikke så meget å okkupere land som å ødelegge fiendens arméer, særlig panserstyrkene, erklares det. De tre menn som leder operasjonene heter alle A. Cunningham. Visefeltmarskalk Allan Cunningham leder landoperasjonene, hans bror Arthur Cunningham er admiral, mens den tredje A. Cunningham leder operasjonene i himmelufta. Luftmarskalk Cunningham har nå forsiktig like mange flyavdelinger under seg som det ifjor var fly.

Fronten i Russland. I Russland blir de nye tyske offensiver rundt Moskva og Rostov holdt i sjakk. De viktigste kamper raser ved Tula og Kalinin, der det raser sterkt kulde. Russerne har funnet mengdevis med ihjelvraade tyskere. Tyskene satte inn tanks, men de ble slått tilbake ved motangrep. Etter to dagers kamp ved Kalinin er tyskene ikke greid å bryte igjennom. Harde kamper pågår også i Nordrussland, i Ukraine og på Krim. Tyskene angriper framførs de kraftige befestningene ved Sevastopol. Ved Kertsj er evakueringen vellykket avsluttet. De har nå inntatt sine stillinger på den sterkt befestede Tamanhalvøya på den andre siden av Kertsj-stredet. - Sir Archibald Wavell har uttalt: Kaukasus, Iran og Irak kan meget vel bli de framste krigsskueplasser i 1942. Men vi er iuberdt, og vil kjempe i intitt samarbeid med russerne. Han påpekta også det latterlige i å si at Kertsj er neskelen til Kaukasus. Stredet ved Kertsj er nok en adkomstvei, men den er meget vanskelig og trang, sa generalen.

Sankt Peterburg. I Barentshavet er tre tyske tankskip senket, og et tankskip er senket i Svartehavet.

To tyske hurtiggående motor torpedo båter er senket i Nordaalen, og to andre sannsynligvis senket.

Han opplyste idag at de båter som går til russiske havner med krigsmateriell vender tilbake med råmaterialer som er viktige for den britiske krigsindustri.

Bombardement. USA. utsetter sin økonomiske støtte til frank Nordafrika p.g.a. avskjedigelsen av general Weygand. Den amerikanske regjering reagerer kraftig over at Weygand er avsatt. Det fastslås at avskjedigelsen skjedde på Hitlers ordre. Man uttaler at det er en frykt at Petain, som nå har avskjediget en embedemann som er fiendtlig innstilt overfor nasismen, vil fortsette med innrømmelser til Tyskland. New York Times skriver: Hitler forsøker å få et nytt stattpunkt i Nordafrika. Det er det som ligger bak avskjedigelsen av Weygand. - Det amerikanske slagskip Indiana ble sjøsatt idag, sekst månedsen før kontraktstidens utlsp. Slagskipet Alabama, som blir den skjette i denne klasse, ventes å gå av stabelen om et par mdr. Jødenaken i Norge. Svenske aviser forteller at tyskerne og Quisling arbeider med en forordning om markering av jøder i Norge. Jødene skal ikke få praktisere som suksevere, læger etc., og de vil ikke få lov å besøke visse restauranter. London slår fast at det aldri har eksistert noe jødespråkmål i Norge.

De jugoslaviske friskarar beregnes til 100 tusen mann, beretter en jugoslavisk inge som nettopp er kommet til London.

I tilleggprogrammet talte professor Worm Müller.

I tilleggprogrammet talte Müller.

I. A.Y.K.

TIRSDAG 22 NOVEMBER 1941

nr. 61

Stortoffensiven i Libya. Britene har allerede knust halvparten av general Rommels tankstyrker i Libya. Slaget nådde høydepunktet i går. De tyske panseravdelinger gikk i en felle mellom den egyptiske grense og Tobruk. De forsokte tre ganger å slippe seg igjennom, alle ganger forgivses, og hver gang med store tap. På grensen er fiendens stilling desperat langt en linje mellom Haifa-passet og Sidi Omar. Langt i vest har britiske mekaniserte styrker trøxt så langt inn at de alvorlig truer aksens forsyningelinjer. Det ble meldt i går at engelskmennene sto 16 km. fra Tobruk, men senere uoffisielle meldinger gir ut på at britiske panserstyrker allerede er mange kilometer vest for Tobruk. Britiske bomber har angrepet aksens flyplasser. Benghazi, Tripolis, Beypel, Brindisi og Messina ble angrepet natt til i går. Og norske flyvere deltar i Libya. - Det fortelles at offensiven kom fullstendig overraskende for fienden. Ved en flyplass ble skjeddes 50 tyske flyvere og 19 fly som sto på bakken tatt før fienden ante hva som foregikk. Store mengder krigsmateriell er tatt. Nær grensen ble det tatt 26 tanks, og et annet sted ble det tatt 70 tanks og 33 panservogner. 34 nye panservogner ble gjort til vrak. Det britiske flyvåpen er knusende overlegen. I går ble 24 fly skutt ned. De britiske tap er små, det tales om 9 fly i det hele. - Hensikten med denne offensiven er ikke så mye å okkupere land som å ødelegge fiendens armer, særlig panserstyrkene, erklares det. De tre menn som leder operasjonene heter alle A. Cunningham. Visefelthmarskalk Alan Cunningham leder landoperasjonene, hans bror Arthur Cunningham er admiral mens den tredje A. Cunningham leder operasjonene i luften. Luftmarskalk Cunningham har nå forsiktig like mange flyavdelinger under seg som det ifjør var fly.

Sovjetfronten. Det er idag fem måneder siden kampene i øst tok til, og stillingen blir karakterisert slik av informasjonsjefen Losovsky: Tyskerne har enda en gang forsøkt å framvinge en avgjørelse på fronten, og det er enda en gang mislykket for dem. - Russene viser voldsom motstand mot de tyske angrep mot Moskas flanke. NV for hovedstaden har atta tyske divisjoner fåttengt forsøkt å komme gjennom de russiske linjer. Ved Tula har tyskerne gått litt fram, og stillingen her er alvorlig. Tyskerne forbereder seg på å gjenoppta offensiven ved Rostov. Ve diktatj er evalueringen vellykket avsluttet. De russiske styrker har inntatt sine stillinger på den sterkt befestede Transkaukasien på den andre siden av Kertsj-stredet. - Sir Archibald Weygand har uttalt: Kaukasus, Iran og Irak kan meget vel bli de framste krigsskueplasser i 1942. Men vi er forberedt, og vil kjempe i intitt samarbeid med russerne. Han påpekte også det latterlige i å si at Kertsj er mukkelen til Kaukasus. Stredet ved Kertsj er nok en adkomstvei, sa generalen, men den er vanskelig og trang. Samhandlingsatferd. Forhandlingene mellom USA og Japan er utsatt for at partene skal få anledning til å studere forslag som er stilt. - Den amerikanske regjering reagerer kraftig over at Weygand er avsatt, og utsetter av den grunn den økonometiske støtte til frank Nordafrika. Det fastslås at avskjedigelsen skjedde på Hitlers ordre. Man uttaler at det er å frykte at Petain, som nå har avskjediget en embedsmann som er fiendtlig innstilt overfor nazismen, vil fortsette med innrømmelser til Tyskland. New York Times skriver at det som ligger bak avskjedigelsen av Weygand er at Hitler vil ha nye støttepunkter i Nordafrika. - Det amerikanske slagskip Indiana er sjøsatt seks måneder før kontrakstidens utlsp. Slagskipet Alabama, som blir det sjette av denne klasse, ventes å gå av stabelen om et par måneder.

Jøddene i Norge. Svenske aviser forteller at tyskerne og Quislings arbeider led en forordning om merking av jøder i Norge. Jøddene skal ikke få praktiere som sakfsrere, lager etc., og de vil ikke få lov til å besse visse restauranter. London slår fast at det aldri har eksistert noe jødespråkmål Norge.

Jugoslavia. En fjedspart av Jugoslavia beherskes nå av de jugoslaviske militærtropper, som anslås til 100 tusen mann. Et nytt stort slag raste Hertzegovina onsdag.

I tilleggsprogrammet Worm Müller.

LONDON - RADIO

1941.

17. nov. 1941.

17. nov.

Støttenkonsisen i Libya. Britiske styrker i Libya har erobret Bardia og Sidi Omarova, 15 km N for Sidi Omar. Høftige tankslag fortsetter, spesielt i Rossen-området, 15 km. utenfor Tobruks øtre forsvarsverker. Det går en stadig strøm av panserstyrker fram langs Capuzzovelen, etter at fort Capuzzo er erobret. De britiske tropper fra Tobruk har fortsatt sin fremrykking tross kraftig motstand, og har tatt hundrevis av fanger, hvorav halvparten var tyskere. Det er på det mene i London at de tyske og italienske styrker er blitt delt opp i minst fire atskilte grupper, som nå blir utsatt for ubarmhjertige angrep. I Kairo opplyser man at det må anses for sikkert at fienden har utilstrekkelige forsyninger av bensin. - Det britiske flyvåpen har fullständig herredømme i luften over Libya. De britiske fly er overlegne, både i antall og kvalitet. Siden operasjonene tok til har fienden mistet 79 fly, mens bare 19 engelske fly savnes. Som før nevnt deltar også norske flyvere i Libya. General Odic, sjefen for det franske luftvåpen i Afrika under general Max Weygand, har sluttet seg til de frie franske styrker. Han har brutt med Vichy fordi han i Weygands avskjedelige ser innledningen til en tysk okkupasjon av det fransk-africanske kolonirike. Hitler skal ha forlangt å få marine- og flybasar i fransk Nordafrika, og at de franske sjøstridskreftene skal konvoiere aksens forsyningsskip til Afrika. Passiv misbilligelse av Vichys politikk er derfor ikke nok, mener general Odic. Det som må til er aktiv virksamhet ved de Gaulle's side Gatfronten. I Russland gjør tyskerne overmenneskelige anstrengelser for å gå fram til Moskva, men russene har stanset den tyske offensiven. Offensiven er den voldsomste hittil i denne krig, men har hittil bare resultert i noen mindre gjennombrudd ved Volokolamsk, Mojaisk og sør for Tula. På sydfronten raser det heftige gatekamper i Rostov, som tyskerne virkelig har meldt de har tatt. USA - Japan. Som meldt er forhandlingene mellom USA og Japan utsatt for at partene skal få anledning til å studere de forslag som er stilt. Det melder nå fra Washington at man ikke finner noe grunnlag for samarbeid hvis Japan samarbeider med aksen.

I det svenske tilleggsprogrammet talte professor Nern Müller. Det er av vital betydning at Sverige og Norge forstår hverandre, ikke minst i denne tid, uttalte professoren. Hettopp derfor bør en være oppmerksom på at det er et ledd i Hitlers planer å forske å splitte Norden.

I det norske tilleggsprogrammet talte redaktør Ekenayad om italienernes skuffelser i denne krig. Han påpekte bl. a. det latterlige i at Mussolini nio dager siden feiret en offisiell minnedag om seirene i Etiopia og det tappert gjennomførte bededagsangrep på Albania.

J. A.W.

London 31. november 1941.

Nr. 65

Ottomariv i Libya. New Zealandiske tropper har inntatt det viktige forsyningssentrum Tobruk, som ligger midtveis mellom Tobruk og Bardia. Det store tankslaget fortsetter. Hovedkampen ved Sidi Reassey har nå vart i flere dager. Igår ble meldt at britiske styrker har erobret Bardia og Sidi Ommieye, 15 km. nord for Sidi Omar. Det er på det vane i London at de tyske og italienske styrker er delt opp i minst fire atskilte grupper, som må blir utsatt for ubarmhjertige angrep. Styrkene fra Tobruk befester de områder de har tatt. De har også erobret en mengde krigsmateriell. - Det britiske flyvåpen er fullstendig overlegen. Igår ble 18 fiendtlige fly sørslagt over Libya, og tre over Malta. Tyskerne må sende hjelp, og må til og med la fly fra sørfronten komme til unnsætning. Men etterhvert som de kommer, blir de utsatt for angrep av britiske bomberfly.

Fiendtlige transportkolonner og panserstyrker blir stadig bombet av de britiske fly. - De tyske og italienske tap er enorme. Allerede lørdag ble det meldt at halvparten av general Rummels panserstyrker i Libya var knust. Siden operasjonene tek til er nå med sikkerhet sørslagt 97 fiendtlige fly, og inntil idag er 15 tusen tyske og italienske fanger talt opp. Det er grunn til å vente at disse tall vil stige, ikke mindre fordi fienden nå er splittet opp i mindre grupper, som er avskåret fra sine olje- og bensinforsyninger.

Sørfronten. Slaget rundt Moskva raser med innhitt veldomonhet, og tyskerne har gitt noe fram NW for byen. Tyskernes melding om at de nå står 50 km. fra hovedstaden på et bestemt punkt blir dog ikke bekreftet fra Moskva. Stillingen er alvorlig, men man er i Moskva overbevist om at heller ikke dette forsøk på å ta byen vil lykkes, til tross for at tyskerne har satt inn 40 divisjoner mens de bare satte inn 17 divisjoner i oktober. Berig heftige kamper raser ved Klin og Kalinin NW for Moskva.

Ved Rostov er russerne gått til motangrep, og er gått fram 65 km. V. for denne by. Russerne fortsetter forrsigningen av tyskerne. På den annen side av Den har marskalk Timosjenko må utbygget en ny forsvarslinje. Stillingen på Krim er uforandret. De bledige kampane fortsetter. - I Leningradavsnittet har russerne gjenerobret Malaja Vinjera 170 km NW for Leningrad. Rostov: 65 tyske tanks sørslagt på to dager. Flyvåpen på Lorraine og Brest innt. Ingen tap. Et tyske fly over England, to av dem ble skutt ned. Et nederlandske fly har hatt en fulltreffer på et tysk forsyningsskip utenfor SV-kysten av Norge.

Jugoslavia. Det meldes fortsatt om kamper mellom jugoslaviske friskarer og tyskere. De serbiske patriottropper teller nå 100tusen mann. På et sted (Pravjevac?) skal 4557 arbeidere være skutt for opprørsighet.

Antikominternaksjonen. Hitler har sammenkalt Quislinger i ti land til å delta i femårsjubileet for antikominternaksjonen. Merkverdig nok skal Norge, Holland, Belgia og Frankrike ikke delta. Derimot har Danmarks regering besluttet seg til å tiltre antikominternaksjonen. Utenriksminister Seavenius er i den anledning reist til Berlin, der han imorgen vil underskrive parten. De danske kronikser i London, Svan Ilge Rasmussen og Terkel M. Terkelsen har idag på det danske folks vegne protestert gjennom London radist. Terkelsen uttalte: Danmark står idag overfor et valg, som er det alvorligste i vår historie. Svaret blir enten ja eller nei. Utenriksminister Seavenius har sittet sitt valg, for seg selv ja, men ikke det danske folk. T.M.T. omtalte deretter utenriksministerens tvilsomme fortid. Det er denne desperate forblindede mann som idag forhandler i Berlin. Kun ett står mellom denne mann og hans ønsker: det danske folk. Derfor vil underskriften i Berlin være en simpel manns handling.

I tilleggsprogrammet talte Schonecke Jonassen om de små staters oppgaver etter krigen. Han kom inn på at samarbeidet med England og USA må styrkes, relativtliggjelig uten at den norske suverenitet på noen måte minskes. Han mente at vi etter krigen ikke hadde noe å frykte fra Russland, og minnet om Stalins høytidelige forsikring nylig om at Russland ikke har noen territoriale krav å gjøre gjeldende i Europa etter krigen. Blant våre oppgaver etter krigen nevnte S-J den militære besettelse av Tyskland, og regionalt forsvare av Atlantshavet.

et nøyiggelto
i tneasenlina
leket, etje
- tegab etje
voipnamO hbiS
ehayj eb je
mos ,zec
eb rejeted
tel - . Ifet
ebe vft eje
go lij Am go
eb mos mejet
et egilbneit
vft esaiifid
ts fblem jeb
esnodo nebiS
bi fijnni go
A lit nntu
hdo jejjilqa
tegninuato
.nejnorjat
dag ian mi ente
i sit .nn O
ltjtG .svmek
mre tellen
sa iat ente
med .njepe
tak hev
d enneb tot
noe va obis
Bjillfneig
vahstun
Penitut
q detanav
d mew vs of
et mneyt je
-sivaiaonst
-skeret
) beta
etnimoitja
net i atleb
H ,bnsifH
a jeffulaed
ts n d i er
e. ne. ne.
bksfet
i nealeit
Tet sddat
tagifrovls
vaoe tejai
.M.T .xfo
b emmoe te
ollem taje
tittatebau
ellit I
etje tevag
z sekruta
einem usH
mo jemmi
ettet neon
spedgo etf

London, 13. april 1941. (Continued from p. 64.)
 Etter flere dager av forstyrrelser kom det ikke til større kamp i vest. De britiske styrkene var sterkt koncentrert etter en uke ut, og de britiske styrkene var ikke kommet fram til den sentrale frontlinjen. Langt i syd har de britiske styrkene stått Spurway, og en avdeling av de siste dagene kommet inn im Langar vest. - Den andre melder at kampene enda ikke er over, men tyskerne er i en meget svært dårlig stilling da hjemover med ryggen mot veggen og når hver grunn til å se optimistisk på situasjonen. Det siste britiske kommandoen melder om store forstyrrelser. Tyskerne er hardest i midt området. Her har britiske tropper utkjempet et slags nest langt større styrker av tyske infanteri og styrkende kavalleri. De tallmessig overlegne tyske styrker ble til slutt driven bort med store tap. De polske landsmenn og britiske tropper ved El Gepura har trangt fram mot Tobruk, etter at de hittre troper i noen tid hadde hylget fram og tilbake på denne siden. Tanks-tapene er store på begge parter. Det er også mulig å beregne deres styrkene. Den britiske styrke som gikk ut fra Tobruk har befestet de nye stillingene som de har erobret. De har talt opp 2000 fanger som de har tatt, og nye fanger tas stadig. Hovedstyrken kommer lengre syd. Langt i syd forstyrrelsen var det vidt manøvre. Britiske og indiske mellems styrker fra Shirehuk har trangt fram i ørkenen og har funnet enen Siale 200 km fra Giardabah. Den fremste indiske divisjonen er nå des im fra den egyptiske grense, i nærområdet av Agila og bare 100 km fra kystveien mellom Benghazi og Tripolis. Tyskerne har overført mange fly til Afrika fra andre fronter men de allierte har framdeles høyrekommisjon i Indien og fortsetter A bombe-flenktige transportkolonner og konvoier. Forstyrrelser som er kommet innen kystveien ved Tripolis er blitt beskjutt av langtvidende kanoner på britiske krigsskip og har hatt store tap.

Siden offensiven begynte før en uke siden har tyskerne mistet 110 fly, 48 ble skutt i faller før de fikk anledning til å starte fra flyplassen. De tyske bombesendinger forsøkte ikke å angripe britiske forsyningsskolonner, men ble sett av hundrevis av jugoslovinere. 6 av de flenktige fly startet brennende til jorden, mens flere ble skadet, resten lot bombene gå og venta nesen hjemover for full fart. I det sentrale kampområdet har tyskerne store forsyningssentraligheter som følge av at de mellemland/områder har opplyst deres forbrenningslinjer. Den Andiske Klar område, understøttet den viktige rollen de indiske tropper spiller, de har i alle rader over 1 million mann til imperiets under, og 3 millioner til stor kamp til avdelingen. Indias enorme ressurser er bare nede begynt å utnyttes. Det viser framdeles høftige kamper på Moskva-fronten. Tyskerne presser vidt på i et forsøkt framkryss på de russiske til verterne, men også her er redd for de store russiske masser. De har ikke derfor offensivene stanset til tross for at det kostet dem kolossal tap. Russiske av tankes og kanoner, tunnvis av underkerte kjøretøy og myre bomber av like liker agjen på stridsområdet etter dem. Men russiske kamper de stodig inn nye styrker. Batteriene er framdeles spredt ved Tula hvor de russiske soldatene bringer dem russiske holdet stand mot overlegne fiendtlige styrker. Ved Klin er russiske fronten et styrke tilbake. Ved Leningrad har russiske gjennombrutt halve Vajenga. Her har de vunnet ett inn i infanteri-avdelinger som måtte trekke seg tilbake og ettersom de ikke over løse dropte på neseparten. - I Rostov forsøker de høftige russiske Russiske forsvarer hvort eneste hus. Sdelagte tyske tanks trekkes inn i sidegateområdet og brukes til barrikader. Den russiske avdeling som rykket fram vest for Rostov har utsatt sin framrykning og står nå 100 km vest for sin opprinnelige linje. - Ved Sevastopol er stillingen uferandret.

På alle fronter biter det russiske flyvåpen hardt frøbeg, et sted ble 46 tanks sdelagt ved flyingsgrep på en eneste dag. Russenes forsyningsslinjer blir ustanselig bombardert, og det blir også gjort stor skade på dem av russiske friskarer som opererer bak fronten. De går løs på konvoyer av ammunisjon, kjøretøy og forsyningssvogner, anfaller mindre avdelinger, minerer broer og sdelagger telegraf og telefon linjer. - Finland. Fra Stockholm melder at finske avdelinger som kjemper på Stalinfrenten har nektet å kjempe videre. Fra kretser som er i nær kontakt med den finske generalstab melder at soldatene som grunnen har angitt at de ikke

og vil dels i en stik som ikke er med i den allierte front. Det er dog også et berette om øigende mislye blandt den finske befolkning tilhørerstandene. Altso langt har det ikke vært et "statuementet" i finlandsk land, hvor det delige representanter for de tre venneligheter av den finske og finlandsk representanter. Det forslagene på en særlig ordning som finlands utenriksminister der han i tilknytning til finlandsk politiet vil undertegne anti-hammeren plassen. Finnske politiet i den sammenheng at finland er blitt druknet i A. og det tyske forløpet, men dermed har de nærmest både sin vennelighetsligning og sin planhet mot finland. Ved at finland har valgt nøyvendig seg til A. til den ene politi mislye med land som ryssland og italiensk fortid gikk på grunn av hederlighet som det hittil har opprettholdt. Finlands understøttelse av en verdens gesetz som ikke på noen måte kan løfte vennelighetsfeste styrking på nordfronten. Men det er tydelig at men i den finn. vil dette mye litt til den øigende beseigring som tyskerne maktet over sine sterke gjeldende han de allierte posisjonen. Stockholm melder at den nye offensiv mot norveg. var godt klargjort allerede først. Noen har vistet vare arbeidet på "statuementet" trukket. Dette forslaget vennelighetsfortvile anstrengelsen da nylig døde deres gnefoden og heller ikke denne gang har A. oppført følelse, som kan ha vært mye typisk vennelighetsfeste. Han har ikke gjort det til enkelt med arbeidene av aksemaktene. 1) De har opprettet et lager for forsyninger til fransk Nordafrika. 2) Stanset handelen med Spania og spanske besittelser. 3) Roosevelt har portret de allierte styrkene under de spanske på samme måte som de andre allierte land har forsyninger under land og Italia. 4) Tropper fra U.S.A. er blitt sendt nedover landet Cuba på nordfronten av Syd-Amerika for å understøtte med nederlandske styrkene der. New York mener sannsynlig ved troppene som til Guyana har Roosevelt tatt et klart og ikke uventet skritt for å rettholde forsvaret av den vestlige halvkule. Avisen understrekker viktigheten av A. å benytte de store aluminiumsforsyningene til de allierte fra denne tids kolonier. Dette gjørst heller ikke etter Roosevelt overredelse og sannsynlig at det er anledningen til en forandring av Washingtons politikk over Vichy-avdelingen, som tykket at den ikke kan forstås til å komme britisk militærtilførsel til landet til mandag i land i Normandie. Da den 20. oktober sittet med troppen som var tilbake. Ved avslutningen kom der til en stor og en tysk yndkrydding, men bare en av de deltagende engelske ble sluppet. Tyskerne viser et sterkt ønske av denne offensiv og hoveden med enlig overdriften at det skulle seg om en større landsemparyke som ble drovet tilbake med svært stor tap. 2. De har ikke utelukkende gjort det med hjelpehandelen av Anne Englands i tilleggsprotokollet. Han redogjorde for friheten av handelen og opplyste bl. a. at de nye britiske tanks og tyskerne verdes. Sveriges holdene later til å være 1:3 og tyskerne har allerede mistet over tredjeparten av sine tanks foruten store mengder annet krigsmateriell. Churchill har sammenlignet grønslaget med et sjøslag hvor de mekaniserte mydelinger og sjøstridskretene og de sterkt befestede baser er svar i sjøslaget. Den første oppgave for engelskmennene er å tilretteholde "tankerflåten". Men hvis det også lykkes de allierte (det deltar nederlandske, sydafrikanske, indiske og polske tropper, men hovedmassen er engelsk) Marokko "Joyous" blir det næste sommer krysset over den franske far i Nord-Afrika vil stille seg. Den teller 250 tusen mann, størsteparten europeisk.

1. ÅRG.

Tirsdag 25 november 1941.

Nr. 64B.

Libya. Det store slag sydsøst for Tebruk fortsetter, og de omringede tyske styrker leter fortvilet etter en vei ut. Tyskerne er i en meget vanskelig stilling. De kjemper med ryggen mot veggen, og man har grunn til å se optimistisk på situasjonen. Det siste britiske kommunike melder om store forsterkninger som blir kjsrt fram. - Kampene er hardest i Sidi Omar-området. Her har sydafrikanske tropper utkjempet et slag mot langt større styrker av tysk infanteri med strålende hell. De tallmessig overlegne tyske styrker ble til slutt drevet bort med store tap. De newzealandske og britiske troppe ved El Capuzzo har trengt videre fram mot Tebruk, etter at de bitre kamper i noen tid hadde bølget fram og tilbake. De britiske styrker som gikk ut fra Tobruk har befestet de nye stillinger som de har erobret. De har talt opp 2000 fanger, og nye fanger tas stadig. Hovedstyrken kjemper lenger syd. Lenst i syd forstas det en meget viktig mansvre. Britiske og indiske mobile styrker fra Giarabub har trengt videre fram i srkenen og har inntatt casen Gialo, 320 km. fra Giarabub. Den framste indiske divisjon står nå 400 km. fra den egyptiske grense i nærheten av Augila, og bare 210 km. fra kystveien mellom Benghazi og Tripolis. - Tyskerne har overført mange fly fra andre fronter til Libya, også fra Russland. Men de allierte har framleis herredømmet i luften, og fortsetter å bombe fiendtlige transportkolonner og kampformasjoner. Forsterkninger som er kommet langs kystveien ved Tripolis er blitt beskutt av britiske krigsskip med store tap for fienden.

Siden offensiven begynte for en uke siden har tyskerne mistet 119 fly, hvorav 51 i kamp. 68 ble skutt i filler før de fikk anledning til å starte fra flyplassene. Igår forsøkte 50 tyske bombefly å angripe britiske forsyningsskip kolonner, men ble møtt av hurricane-jagere. 6 av de fiendtlige fly styrtet brennende til jorden, mange flere ble skadet, og resten lot bombene gå og vendte nesen hjemover for full fart.

Ostfronten. Heftige kamper på Moskvafronten. Situasjonen er framleis spennet ved Tula, men russene holder de overlegne fiendtlige styrker. Ved Klin er tyskerne dervet en smule tilbake. Ved Leningrad har russene gjengrobert Malaja Visjera. Det utkjempes heftige gatekamper i Rostov. Den russiske avdeling som rykket fram vest for Rosjov har fortsatt sin framrykking, og står nå 100 km. vest for sin opprinnelige linje. Overalt meldes at hundrevis av tanks og kanoner, tusenvis av motoriserte kjsretsryer og uhyre mengder av lik ligger igjen på slagmarkene etter tyskerne.

En liten britisk avdeling gikk natt til mandag island i Normandie. Da den hadde utrettet sitt arend trakk den seg tilbake. Ved avgangen kom der til trefninger med en tysk vaktavdeling, men bare en av de deltagende engelskmenn ble skadet. Tyskerne gjør stort nummer av denne affære, og hevder med vanlig overdrivelse at det dreide seg om en større landgangsstykke som ble dervet tilbake med store tap.

SISTE.

Engelsk stilling kl. 18.00 onsdag 26 november 1941.

Framrykkingen i Libya forsetter. Et tysk motangrep på det sentrale avsnitt er slått tilbake med store tap for tyskerne. En tredjedel av de tanks som ble satt inn er ødelagt. Også styrkene fra Tebruk er rykket videre mot vest. - Stillingen på ostfronten er i det vesentligste uforandret. - Amerikanske statsborgere bosatt i Japan har fått en appell om å vende hjem snarest.

ang.

26.11.41.

Nr. 65

Libya. Fra Kairo meldes at både tyskerne og englenderne bringer fram forsterkninger av tanks til det viktigste slagfeltet i Libya, nemlig ved Sidi Resseg nærmest Tobruk. Et stort nytt slag ventes. New Zealandske tropper under framrykking fra Gambret har nå fått forbindelse med britiske og sydafrikanske tropper i Sidi Resseg området. Den britiske styrken fra Tobruk rykker stadig østover og har tatt mange fanger. Britiske og sydafrikanske tropper har tykket fram til et sted 370 km. sydøst for Benghasi, og britiske tropper omslutter således og si hele Cyrenaika. Tyskerne har gjort et forsök på å avlede oppmerksomheten ved et tokt ved grensen syd for Side Omar. Denne kolonne har vært utsatt for kraftige angrep og en tredjepart av de tyske tanks er ødelagt og satt ut av spill. En kunngjøring fra London i dag melder om den viktige rolle flåten spiller ved operasjonene i Libya. Det er ustanselige angrep på forsyningsskip, der senket siden effensiven begynte. Britiske skip beskytter fiendtlig kystatterier og transportskip. Svenska Dagbladets korrespondent i Berlin innmømer at Aksenaktene har store vanskeligheter i Libya.

Russland. De siste tyske angrep på Moskva er stanset. Tyskernes tap er horne. Russene fortsetter framrykkingen vest for Rostov. Tyskerne setter inn store forsterkninger på begge fronter. Moskva kringkaster melder at tyskerne har brukt frem svare styrker for å fortsette kampen om hovedstaden. Sydøst for Tula har tyskerne kastet inn store styrker av tanks og infanteri støttet av fly. En tankavdeling brøt i gjennom de russiske linjer, men ble slått tilbake og russene gjenerobret 5 landsbyer. Vest for Moskva er tyskerne slått tilbake ved Mosjaisk og Malojaroslavets. Russene holder fremdeles stillingen rundt Sebastopol. De gjør fortsatt fremgang ved Leningrad. Det viktigste slag raser ved Tischnin hvor russene har avslåret den eneste veien om fører fra byen til de tyske linjer.

Fra Serbia melderes at serbiske friskarer nå har kontroll over en stor del av landet.

Det mellom Göring, Darlan (og en til) er utsatt da Göring måtte være tilstede ved begravelsen av de to siste "flyvehalter." Det er den 4-de. berømte flygeral som i løpet av kort tid er død under mystiske omstendigheter.

Et amerikanske konsulat i Tokio har inntrengende oppfordret alle utlendinger til å forlate Japan hurtigst mulig.

Antikomiterpakten. Japan hevder at dets forhold til Russland ikke blir begjært av pakten i Berlin. Det som gjelder mellom de to land er ikke-angrepspakten.

Lyngren. En liten, men kraftig flystyrke angrep i natt dokkene i Brest og Cherbourg. Et tysk bombefly ble skutt ned over Storbritannia.

Et danske råd i London vedtok i dag en resolusjon som uttrykker harpe og sorg over at Danmark har undertegnet antikomiterpakten. Det betyr at Danmark har akseptert Hitlers nye regime i Europa og at Danmark kan bli tvunget til delta i kampen mot Storbritannia og de allierte. Resolusjonen slutter med en oppfordring til det danske folk om å vise en tapper holdning.

Norge. Det skal dannes en ny arbeidsfront, Norges Arbeidssamband, som skal virke i nærmest forbindelse med N.S. Det er nedsatt en samarbeidskomite bestående bl.a. Odd Fossum, Erling Olsen, Rein, Fuglesang, Lippestad m.v. Medlemmene skal bære uniform, men dette spørsmål er utsatt, da en finner at uniformer vil virke provoserende under de nævnevne forhold.

Det er vanskelig å skaffe sjøfolk til skip som går på Tyskland. Mannskapene består ofte av folk som ikke har vært til sjøs før og mange rømmer, enda det er strenge straffer for rømming. Mange skip kommer av denne grunn ikke avsted.

En del studenter er utvist fra Universitetet. Schanche skal fortsette som rektor. Dosent Hoel har i likhet med Klaus Hansen nektet å mette vervet som rektor. De fordeler som noen få N.S. studenter har vakt stor forbirrelse. Mange studenter vil frasi seg sine stipendier som protest.

gjennom. - Dessuten meldte den britiske kommisjonen (15/11) overrasket om suktig engelsk bombardement på Kairo, hvorved både britiske og andre europeiske borgere døde. Men t. denne tiden var kommisjonen ikke i stand til å få venn stedet av det sentrale kontoret i London.

Samtidig med dette lyttet man på uttalelsen til en engelsk arbeider, som snakket om synsene hans politisk mot alle britiske krigsmenn og menn, behandlet i parlamentet og vil bli behandlet. Det var da en engelsk britisk borger utformet arbeider som blir gjort av dem selv. Dog kom ikke lyttet bli utluft til arbeide i rikssentralen og måtte dermed vente fram. - En annen flygeoffiser er utnevnt til kommisjonen i en engelsk flyverdeling. - Et ny stort konvoi av biler fra Singapore etter å ha vært i land en røtter troppeflyvning i Niamniam.

Nedenunder finnes viser til høyt de mener om Sovjetunionens oppførsel på antikommunistiske demonstrasjoner i Berlin. Det melder om et stor demonstrasjon av studenter på Slettenlassen i København. Den blei en ung tøsleg arrestert. Han var libretedemokratenes leder for nasjonalen "Nordlandet", formen Utnekkministeriet og Klimaten. De store folkesasse demonstrerte mot Sovjetunionen. Studentene fra Sletspllassen, som fikk tilslutning av en million mennesker tusentstige menneskemengde, marsjerte med de fem nordiske flagg i spissen til marsjpllassen. Som marsjpllass sang de til vi siste. Politiet måtte forsøkes å drive demonstrantene inn i vidgatene. Et handhusplattformet de å synge og rope Hoi med Sovjetunionen. Utanfor den tyske legasjonen hadde det også kommet seg en stor skarpe demonstrasjon, som blei spreidt av bajonetten. Her blei 70 arrestert. Senere på kvelden kom der til nye demonstrasjoner, som politiet til slutt fikk stoppet ved å anvende lykraoster og sperring av strøket. Mange rutebile kom i maskiniske partilekaker og i en tyk behåndel. De dommede av dem som delte demonstrasjonene som "treffikkstop". Under invasjonen demonstrasjonen kom et sted en russ-tysker, men Arehart trodde det var en demonstrasjon mot akspolitiken, fram på ein høgeng og hilste med hittilshilsen. Men han måtte nøyaktig fortelle på grunn av sine ulike gjestester om blekhet mot ham.

Den norske regjering har sendt en anmodning til Kong Haakon VII i undertegning av den kongelige resolusjon om innstiftelse av et norsk krigskorset og en norsk krigsmedalje for merlige fortjenester, der den ber Hans Majestet om å motta og bare krigskorset og krigsmedaljen. En liktydende minnelue er sendt til Kronprinsen. Nygaardsvold har holdt en tale for kongen og kronprinsen, der han viser at ingen er mer verdifuld til å bare krigskorset og krigsmedaljen enn Hans Majestet og Hans Kongelige Høyhet, idet dekorasjonene utdeles til dem som på en fortjennstfull og oppfrrende måte har ydet førelanden militære eller liknende tjenester. Vi er land er herberget, men likevel farer vilt folk sin bitre, men virkningefulle kamp. Det som inspirerer dem er i øvste rekke kjærligheten til konge og føreland. Men fra krigens første dag har kungen brukt alle personlige hensyn til side og bare hatt ett mål: et landet skal vinne sin frihet og selvstendighet tilbake. Kongens skampeki holder motet opp og styrker samholdet innen folket. Folket er blitt svevet sammen til en enhet og er blitt godt forenet med kongen som sentralperson. Den tross på vår teknologisk for denne innsatsen for folk og land i disse tunges tider, bed statministeren på det norske folks vegne kongen om å bare disse utmerkelser for store og ørefulle tjenester. De vil dermed bli en skot glans for dem som får dem tildelt og bli en trost på at vi sind gjør oss vår selvstendighet og gjenvinne vår uavhengighet på alle områder.

Utnydelig. Sendteur Andord i Moskva er også utnevnt til norsk ambassadør i Teheran. Legasjonsskretær Wandelboe i Stockholm er midlertidig utnevnt til norsk konsul i Lerwick, Shetlandsøyene. Schreter K. Ingstad ved Stockholmslegasjonen er midlertidig utnevnt til legasjonsskretær amtssteds. Schreter I. Lunde er utnevnt til legasjonsskretær i Moskva og Teheran. P.A. Stang er utnevnt til norsk konsul i Seattle etter at H.Bergen er meddelt avkjed i nabo.

1. ÅR

22. NOVEMBER 1941

Nord-Afrika. De britiske styrker som ikke kontakta med hverandre igår 20 for Tebuk, kjempet seg til vannloover, tross besluttsom motstand. Den tyske panserkolonne som general Rommel sendte mot den egyptiske grensen, er på tilbaketog og utsatt for kraftige angrep fra britiske styrker. Den er blitt oppdelt opp i to avdelinger. Den nordre avdeling varer mye synlig & komme i kontakt med den tyske hovedstyrke som er i kamp lengre V, ved Hidi Razagh. Den nordre kolonne ble ighør utsatt for kraftige bombingangrep, og idag melder det at den er blitt innhentet av britiske panserstyrker, splittet opp og spredt etter bitre kamper, som varte i 2 d. Også ved Gambut raser heftige kamper, og i nærområdet omkring anfaller britene en betydelig aksetryke. Over hele kampområdet står britiske fly kraftig opp om operasjonen på landjorden. N og NV for Ed Adam er således en stor tysk panserstyrke bombet og beskutt med mitraljesscild. - Den britiske flåte går stadig aktivt inn for å hindre at aksetroppene får forsyninger gjennom. London melder at i denne mnd. er hittil 24 akcesskip senket i Middelhavet.

Italias. Gondar, det siste støttepunktet som italienerne hadde igjen fra den gang de okkuperte Etiopia, overga seg igår, etter å være blitt beleiret i lengre tid. Imperietroppene, som hovedsakelig bestod av sydafrikanske, erobret forleden et høydedrag i nærheten av byen og rettet derfra vedvarende angrep mot den. Den italienske kommandanten ga ighør ordre til motangrep, men troppene nektet å adlyde, og kommandanten ga senere på dagen ordre om overgivelse. Garnisonen i byen består av over 10.000 mann, derav minst halvparten italiener.

Storbritannia. En stor konvoi ankom i går til Storbritannia etter en tur på over 14.000 sjøsmil, uten å ha sett et eneste fiendtlig skip.

Søfronten. Den 6. juli gikk offensiv mot Moskva gir nå inn i sitt 11. dgn. Tyskerne presser framleis hårdt på, men russene er i stand til å foreta motangrep. Den kraftigste tyske pågang finner sted NV for hovedstaden i stor kulde, hensikten er å avskjære jernbanelinjen mot N, 50 km fra Moskva. For å avverge faran her har russene satt inn både store styrker tanks og antitanksavdelinger, utstyrt med de mest moderne våpen. V for Moskva, mellom Mosjoisk og Volokolamsk, er russisk artilleri i kamp med fiendtlige panserdivisjoner. I sør, ved Tula, forsøker tyskerne igjen å trenge frem med et flankangrep. Moskva Leningkaster melder idag at fienden er stanset ved Stalingorsk. - I nord foregår der nærkamper utenfor Tsjewin. Ved Volonja, et sted på Leningradjernbanen, er tyskerne drevet bort. Også andre steder på Leningradfronten melder om russisk framgang, og det er kommet nye rapporter om geriljatroppenes virksomhet. - Ved Rostov er tyskerne drevet tilbake med store tap. Den russiske avdeling som rykker fram i Donetsområdet, er gått ytterligere 8 km fram og står 65 km i luftlinje fra sin utgangsstilling. Det ser ut til at Timosjenko nå vil la den svinge mot Det azovske hav for å sperre tilbaketoget for tyskerne ved Rostov. - Over hele fronten er det russiske flyvåpen i virksomhet. - Moskva melder at 4 medlemmer av det britiske jagerkompani i Russland er blitt belønnet med Leninordenen. Leninordenen er aldri før blitt gitt til noen utlendinger for militær innsats.

Polen har idag et luftvåpen som er dobbelt så stort som det det hadde ved det tyske anfall på landet sept. 39, opplyser Sikorski, som passerer Iran på vei til Russland. Han beretter videre at store polske mekaniserte styrker for tiden utdannas i Scotland, og uttaler håpet om at de polske styrker i Tobruk snart kan trekkes tilbake fra Tobruk for å settes inn på østfronten sammen med de polske styrkene der.

Flyvåpenet. Britiske bombefly angrep inntil jernbaner og industrielle anlegg i Düsseldorf, deler i Ostende og flyplasser i Nederland og Belgia. Et britisk fly saknes. Natt til i går senktes 4 akcesskip i Kanalen og Nordhavet, dessuten ble 2 tyske jagere skutt ned. I går ble Bologna og flyplasser andre steder i Frankrike angrepet. 3 jagere

L O N D O N - R A D I O

A.F.K.

Søndag 30 november 1941.

Nr. 68.

Vi gir først et kort sammendrag av gårdsdagens meldinger. Russene kan i dag oppvise en viktig seier: Dagens tyske kommunike innsermer at tyskerne har trukket seg ut av Rostov. Timosjenkos styrker gjør nye voldsomme angrep 110 km. vest for byen. - Britiske ubåter har angrepet en konvoi på 14 tyske forsyningsskip på vei til Murmansk-fronten. 8 av dem ble med sikkerhet senket. - Voldsomme slag fortsetter både sør og vest for Sidi Rezegh. - Napoli ble bombet tre timer i trekk natt til fredag. Italienerne må innrømme at det ble voldt betydelig materiell skade. - Sambandsstatene har på det kraftigste fordømt den finske regjerings politikk. - Håpet om en fredelig løsning av konflikten mellom USA. og Japan svinner hurtig.

Dagens meldinger:

Libya. Mens heftige tankslag raser vest for Sidi Rezegh er britiske mekaniserte styrker nådd fram til Syrtebukta (over Augila), og har således avskåret aksemaktenes viktigste sambandslinje fra vest. Østenfor Sidi Rezegh får de tyske og italienske panserstyrker framdeles kraftig medfart. Ved den egyptiske grense er britiske mekaniserte styrker i ferd med å rydde opp i enkelte lommer der det framleis er motstand. Britiske fly deltar med stor styrke i kampene. En engelsk militæreksperter uttaler om kampene i Libya at det er det første britiske forsøk på offensiv med tankdivisjoner, og tyskernes første prøve på defensiv med tanks.

Satrenten. Tyskerne er framleis på tilbaketog i Rostovavsnittet, forfulgt av russene. Den tyske leder av Rostov-felttoget, von Kleist, har forlatt Taganrog og er reist til Mariopol et godt stykke lenger vest. Under kampene i Rostov gikk Timosjenko over Don og trengte gjennom de tyske befestede stillinger. I det siste tre dagers slag ved Rostov mistet tyskerne 5000 mann. Von Kleists styrker, deriblant 4de, 14de og 16de tankdivisjon, 60de motordivisjon og SS VIKING (med regiment Nordland) ble fullstendig tilintetgjort. Stalin har sent et lykkeskningstelegram til Timosjenko for det strålende resultat.

Mens Timosjenko forfølger restene av von Kleists styrker langt vest for Rostov, har russene satt igang vellykte motangrep vest for Moskva. Denne offensiv har ifølge en Investiakorrespondent allerede ført til at 20 landsbyer er erobret tilbake. Den 97de tyske divisjon har gjort fullstendig helomvending. Tyskerne tapte på en dag 4000 mann i drepte og sårede. Tyskerne har satt igang nye angrep syd for Moskva, men russene går til motangrep, bl. a. ved Stalingorsk. Ved Volokolamsk forsøker tyskerne å få skutt kiler inn i de svært stillinger. Fra Leningrad meldes at russene for noen dager siden har evakuert Tishvin, 160 km. østenfor Leningrad.

"The Man in the Street" uttalte i London radio i dag: Til tross for de strålende gode nyheter fra Russland og Libya er det ennå for tidlig å si at krigslykken har vendt seg. Men de siste begivenheter på disse to fronter peker på at den tid er nær da den desidert og avgjort vil vende seg.

En norsk folkeskole er opprettet i Glasgow. Den har to lærerinner og 22 elever og har 7 klasser. Pensumet vil bli lagt så nært opp til det norske som mulig, men med engelskundervisning på et meget tidlig stadium. Kirke-departementet planlegger en lignende skole i London.

I siste statsråd ble gitt en provisorisk anordnång om tillegg til lov om syketrygd av 6 juni 1930. Den gjelder alle sjøfolk som tjenestegjør på skip utenfor Norge og gjennemfører full refusjon for alle nødvendige sykehustutgifter fram til et år. Sjømennene er syketrygdet en måned etter avmønstring. Denne prov. anordn trer i kraft 1 januar 1942.

Øksnevad talte i tilleggsprogrammet i anledning Churchills 67 års fødselsdag. Nygaardsvold har sent en hilsen hvor han takker for den forståelse Churchill alltid har vist Norges sak.